

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 24-వ తేది బుధవారము } No. 224
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన బహుళ శ్రమిదశి ౧౩. } సంచిక ౨౨

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ఇచ్చి గొప్పవారితో జలకు వేలు యోగ్యతానామములు పొందియున్నది. సంవత్సరము చీటి కూచి కొనిన తానముగలుగుదు.

అమృతంజనము నకలవిద

తలనొప్పులు, నొప్పులు, పొయ్యిపొట్ట, కాళ్ళనొప్పులు,
చర్మపు నొప్పులు, కారదోలును, పొట్టనొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమానును.
వెన్నును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఇందును రుద్దగానే వెంటనే నొప్పులు వలన కలిగిన
మెండలి దుష్టవార్తలు తొలగించి షహమున
కాలోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
వికేతులలో కూడి వాడుచున్నారు.

వకల-నిడబ్బితో నహా నీసా 1-కె రు 0-10-0; డబ్బా 1-కె రు 0-4-0. ప్రతియంట నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లాటరీ

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండేనట్లప్యాక్టరి
లాటరీ

గవర్నెంటువారి L. Dis. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

త్యరపడుదు.

లాటరీ కలుపు తేదీ 1925 పిబ్రవరి 22.

మంచితరుణము

రూ 52500 కు లాటరీ.

టిక్కెట్టు 1-కె రు 0-0-0

10500 టిక్కెట్టు మాత్రమే

మణిఆర్డరుద్వారా సొమ్ముపంపిన టిక్కెట్టు పంపబడును.

కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. అన్ని విషయములకు క్రింది ఆద్రుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలుపు పెద్దమనుష్యులు

మ॥ రా॥ శ్రీ, దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవపిల్లెగారు,

" బి.పి. దేవరాజులునాయుడుగారు,
వల్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప.

" కె. కోటిరెడ్డిగారు, బాల్కర, కడప.

ఆద్రు:-

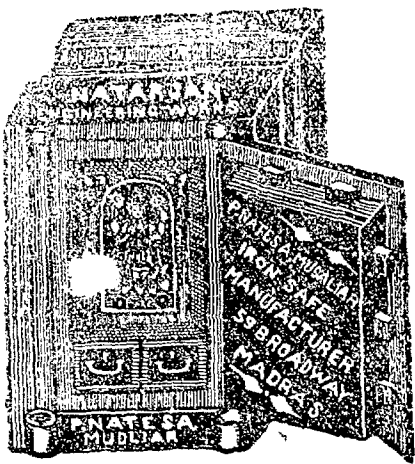
శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి.

బి. శి. మల్లారెడ్డి.

పోస్టు కొండాపురం
M. S. M. Ry.

కడపజిల్లా.

సరసము

దృఢమైనది

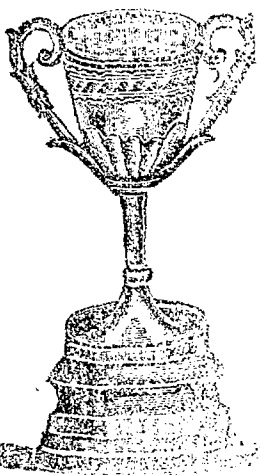
నమ్మకమైనది

యిప్పటిమోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినము తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమోకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి. బాంబాయి, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే.శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

కో. ప్రా. ప్రె. బి. రో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు, రై నుమిల్లుకు కావలసిన సిలిండర్లు, సాస్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముబ్బరాయపల్లెవిధి, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాయబడును.

పురమాషీవనులు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1842

మొదటి తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పంచెపులొట్టాలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము నీచువెండికి సవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున వికయించబడును.

(2) ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ

నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

1-1-1925 తేదినండి మావిలాసము మార్చబడుటను గమనింపుడు

7/58 వాలాజారోడ్డు 15,000 చదరపు అడుగులు రివి స్ట్రీటుముగలది మిక్కిలివిశాలమైన కట్టడము మోటారుబండిని నడపుట, మెకానిజమ్ మొదలగునవి నేర్పబడును. ఇంగ్లీషు, అరబ్బము, తెలుగు, మళయాళము భాషలలోగల మాఫూర్తి ప్రాస్ఫిక్తనునకు వ్రాసిన పంపబడును,

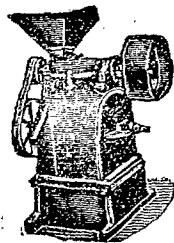
ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ రామ్ మోటారుస్కూల్.

(గవర్న మెంటువారిచే అమోదింపబడినది.)

మద్రాసు.

తెలివిలాసము:— "మోటారుస్కూల్" తెలిఫోను:— 1444

మెషిన్లు అమ్మకము

- ఒకక్రాత్ 12 గుట్టముల పవరుగల బెట్టియంజను.
- ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 32 గుట్టములపవరుగల పాతలైపు హోర్ను బి. ఇంజను, 2 చక్రములు. స్టాండుతో సహా.
- రెండుమేలైన సెకెండుహాండు 28 గుట్టముల పవరుగల పాతలైపు, హోర్ను బి. ఇంజను రెండుచక్రములు, స్టాండు, ఏరు, రిసీవరు. కంపెనీవారిచే సహా. (ములు సెర్వెస్ స్టాండుతో సహా.
- ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 25 గుట్టముల పవరుగల అక్రాయిసు, లైపుహోర్ను బి. యంజను రెండుచక్రములు.
- ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 20 గుట్టముల పవరుగల పాతలైపుహోర్ను బి. యంజను.
- ఒకమేలైన సెకెండుహాండు 10-12 గుట్టముల పవరుగల హోర్ను బి. యంజను.
- బెట్టి రై నహలర్లు పాలిషర్లతో సహా నైజా 1 న్ను 2 న్ను.
- క్రాత్ 18 అంగులముల స్ట్రోక్కు వేగముగల పేషింగుమెషిన్.
- 14 అంగులముల డ్రెస్సామోటరుగల, వర్తికల్, పిండిమిల్లు.
- ఒకక్రాత్ 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం రెండుక్రాత్, 10 అడుగుల X 8 1/2 అంగులం, సెంటరుస్క్రా, నడుపు తేల్చులు, యంకా రెండుమేలైన సెకెండాండు 12 అడుగుల X 10 అంగులం. సెంటరు. స్క్రూ వరకు.
- ఒకక్రాత్ బెట్టి బాష్ పట్టరు.

బి. డి. బెట్టి అండ్ కంపెనీ, 8, సెంటుదాసువీధి, చెన్నపురి.

అత్యద్భుతకువ్వరొగని వారి బిల్

గుణములేని రుజువుచేయువారికి రు 116.0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అత్యద్భుత కువ్వరొగములుగ్యారంటీగ కుదుర్చబడును 1 నెలకు సరిపడు బొమ్మగము ధర రూ. 6.0-0 రెండునెలకు పరిపడు బొమ్మగము వెల రూ. 10.0-0 ప్యాక్టింగు పాస్తులుగల వేరు. నూరు యోగ్యతాపత్రములు గల క్యాటలాగు యివ్వబడును. 1278

రెడ్డి అండ్ కో, ప్రొ.ప్రయిటరు, యం. నుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరాలు

డిసెంబరు 24-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

మియ్యము బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు	42.0-0	మియ్యము
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుటుము రేవాదివి ,, వ 48 గలది	రు 14.0-0	14.8-0
సబ్బా 85 ,, డిటా	,, 15.8-0	16.0-0
డిక్కిలి ,, డిటా	,, 16.4-0	16.8-0
రాగిము బా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12.0	0.0
బియ్యము ,,	,, 20.0-0	24.0-0

(2) వ్యవసాయములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 11.0-0	రు 12.0-0
సెనగలు ,, డిటా	,, 10.8-0	11.8-0
సెనలు ,, డిటా	,, 11.8-0	12.4-0
మినములు ,, డిటా	,, 18.0-0	18.0-0
ఉలసలు ర 164 ,,	,, 9-4.0	11.4-0

(3) సూనె వస్తువులు

మవ్వలనూనె బా 1-కి	రు 160.0-0	165.0-0
లియ్యము 1-కి	,, 14.0-0	28.0-0
కొంబాపురం వేరుసెనగవస్తుబా 1-కి	,, 55.0-0	60.0-0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 50.0-0	58.0-0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 120 మి.మి. ను	,, 115	
అనుదము బా 1-కి	రు 145.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయసమస్త బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0
కూరకమస్త ,,	రు 145.0-0	150.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 129.0-0	140.0-0	
గుంటూరుపా యకట్టు నీలిమండు మునుగు 1-కి	రు 50, 55	
కాళిపా పిపాయకట్టు ,,	రు 70, 75	
తెల్లము బా 1-కి	రు 85.0-0	90.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 80.0-0	89.0-0

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	రు 82.0-0	88.0-0
చురం ,,	,, 82.0-0	85.0-0
రవుండు ,,	,, 82.0-0	85.0-0

(6) లోహములు

వండి 100 కులంకిన	రు 72.0-0	74.8-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 22.8-0	28.0-0
సరసు 1-కి		14.5-0
ఉక్కిడి బా 1-కి	రు 260.0-0	265.0-0
రాగి డిటా	రు 300.0-0	310.0-0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు 88.0-0	88.4-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	రు 78.0-0	
కొల్లెక్ష్ణము డిటా	72.0-0	
సింహం డిటా	,,	
గురం డిటా	,,	

(8) దూది

బోంబా సెనుబాగు 1-కి	రు 820.0-0	
---------------------	------------	--

(9) నూలు

బోయంబుటూరు సెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.0-0	
కుధర సెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.0-0	
పురూరు యేనుగ సెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0	
అహమదాబాదు సెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.0-0	
డిటా సెం 14 డిటా	రు 9.8-0	
నూక యేనుగ సెం 20	రు 11.4-0	
నపాన్ సెం 20	రు 11.12-0	
,, 40 ఏ లేటిలు అయినను	రు 14.4-0	
గోకాకు సెం 12 1/2	రు 9.4-0	
వడ్డాక్ సెం 24 1/2	రు 11.10-0	
74 1/2 కిలెట్ పట్టె	రు 9.0-0	

కాంగ్రెసుకుగాను ప్రత్యేక తగ్గింపుధరలు

పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు

కాంపువర్మి చదు మేకర్లు, నర్సారావుపేట, గుంటూరు

- (1) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.
- (2) కాంపు ఈజిచేర్ 1 వ రకం రూ. 8, 2 వ రకం రూ. 7.
- (3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,
- (4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 3.8-0, 2 వ రకం రూ. 3.
- (5) స్వింగింగుచేర్ 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

ఆలయము బ్యాంకింగ్ వహారము

అక్రమవ్యయము

మెల్విల్లీ మేజర్ ఫడన్ గారిని శ్రావ్యరీతి చేయుట

కలకత్తా, డిశంబరు 22:— దివాలాదీనిన నిష్ఠా ఆలయము బాంకు డైరెక్టరులపై అక్రమముగ సామర్థ్యము చేసినందునకు బారీచేయబడిన సహజులను ముగిసేదేశమున తత్సభ్యులు సామంతుల న్యాయములపై పేర్కొని యెదుట మెల్విల్లీ మేజర్ ఫడన్ గారు యింకను యిట్లు క్లాసుపరీక్ష చేయబడినా:—

నేను 1921 సంవత్సరమున యింగ్లాండునకు బోయి నప్పుడు బోల్ట్సు బ్రాంకుంపెనీ విషయమై స్వయముగ పరీక్ష చేసితిని. నా అభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుచు నేనొక రిపోర్టు చేసితిని. నీవాయందుగల నా హాజీర్దాగు లగు బక్కు, బాల్బుగ ప్రభువు, సర్ జేమ్స్ వాకరుగార్ల యెదుట నా రిపోర్టు తెల్పుటకు ఇంగ్లాండునందలి నొక డెడ్ బాంకింగ్ అసోసియేషన్ బాంకి వ్యాపారముల కలపవలయునని నేను నూచించితిని. ఏక గ్రీకుముగ నిందులకు డైరెక్టరు లంగీకరించిరి. తంతివార మీదుగా నిష్ఠాలోని అధికారులతో సంప్రదింపబడినా. వారను నా అంశాలను, నూచనలను అంగీకరించి కాబట్టి యింతకే తు ప్రభువు, సర్ జేమ్స్ యూలుగార్లతో నేను రాయబాంకులు నడపితిని. బక్కుగారు నిష్ఠాకు వెడలిరి. నేను దెలిపిన నిరుత్సాహజనకములకు అభిప్రాయములను యిచ్చటి అధికారులు మార్పు కొనిరనియు, నేను అట్లు మార్పు కొనినగాని తన అధికారము రద్దు చేసెదమనియు దోషించేయించు నిష్ఠానుండి తన ఒకతంతి సంపాదించెను. కాబట్టి డిశంబరు 22 వ తేదీ గల ఉత్తరము వ్రాసితిని. నేను దెల్పినది సరిగనున్నదని దెల్పి తంతిలో దెల్పబడినదిని నా విధానమును మార్చవలసినదని కొరకుచే వారు పడిపోవు వ్యాపారములను నిలబెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని నేను ఉత్తరమును వ్రాసితిని. తాత్కాలిక నిర్ణయము 30 లక్షలు అధికమున నేను

దలచితిని. ఎల్లప్పుడును నేను అట్లే దలచితిని 1922 వ సంవత్సరపు తేలమున వీటునందీ మొత్తములో 11 లక్షలు తగ్గించబడినా. 1922 మార్చి 6 వతారీఖున నేను బక్కు, బాసుమన్, వైయట్ గార్ల డైరెక్టరులతో ఉత్తరము వ్రాసితిని. ఇండియాలో నన్ను డైరెక్టరులవద్దనుండి ఆశన బట్టింపుట అభిప్రాయములను దెల్పుచు వైయట్ గారు తెలిగ్రాము యిద్దుటకు తగిన కారణములు లేవని ఆవుత్తరముయొక్క సారాంశము.

ప్రశ్న:— నీవాయందు బాంకింగ్ నిగతులను గురించి వాకరుగారు పిచ్చులు మీరు నూచించిన ప్రకారముగ యేర్పాటు కావడమిదో మీరు బేలంను వీటునందు స్వయముగ సంతకము చేసియుండదుగా? ఉత్తరము:— చేసియుండదు.

డైరెక్టరులవద్ద నుండి ఆశన బట్టింపుట తంతి బంపుట చే రాయబారము లాకిపోలేదని వైయట్ గారు సమాధాన మిచ్చిరి.

ఉత్తరము:— ఇందునకు నే నంగీకరించనా. నేను అది సరియైనది కాని దెల్పుచున్నాను.

1922 వ సంవత్సరముయొక్క బేలంను వీటునందు బోల్ట్సు బ్రాంకు ఆలయస్థానికీ కీయవలసిన యాంత్రికము మొత్తమును చేర్చబడిన దని సాక్షి దెల్పెను. వారు 2 లక్షలు తగ్గించలేదు.

ప్రశ్న:— బోల్ట్సు బ్రాంకు యాయవలసిన ఋణము 20 లక్షలవరకును మిగతాను కొనలేదా? ఉత్తరము:— ఇంతకంటె అధికముగ నుండునని దలచితిని.

ప్రశ్న:— నీవు బ్యాంకింగ్ యాయవలసిన సామర్థ్యమును యేర్పాటుచేసితివా? ఉత్తరము:— ఇత సామర్థ్య తాను ఆప్యయాయవలసియుండెను.

ప్రశ్న:— బేలంను వీటులో చూపబడిన మొత్తముది సరిగనున్నదని మీ అభిప్రాయమా? ఉత్తరము:— నాటాదాల ఎదుట తెల్పుటకు చేయవలసిందంతట. “ఎడ్ విత్” అనుపదము నదిచెప్పుటకంటె

బేలంను వీటునందు యిట్లు చూపుటమంచిదని మేముదలచితిమి.

బేలంను వీటుతో ప్రయరింపబడిన రిపోర్టు తనచే సంతకము చేయబడినది సాక్షి దెల్పెను. రిజిస్ట్రులో 42 లక్షలున్నట్లును యిది మరియొకమిదిలక్షలుకూడ రానివాకీలక్రింద జమకట్టవలసినదియు దలంపబడినా. బోల్ట్సు బ్రాంకు యాయవలసిన సామర్థ్యముకు బ్యాంకింగ్ రహస్యపు రిజిస్ట్రును ఎల్ల రెండు 42 లక్షల పట్టికరిజర్జను కలపవలసినదైనా.

ప్రశ్న:— రానివాకీలు 20 లక్షలున్నదని దెల్పుటకంటె మీరు ఆవాకీలు వదులుకొనిరని దెల్పుట సరిరా? ఉత్తరము:— అవును.

ప్రశ్న:— రిజిస్ట్రులో మీరెంతఖర్చుపర్చి? ఉ:— అది సస్పెండు ఖాతాలో ఖర్చు వ్రాయబడవలసియుండెను.

బోల్ట్సు బ్రాంకు యాయవలసిన వాకీలో చిల్లిగవ్వవరకును బేలంను వీటులో చూపబడినది సాక్షి దెల్పెను. ఏ బాంకి అధికారులుకూడ నితకంటె చేయునది లేదనియు, అట్లుచేయని యెడ బాంకుపరపతి భదునని సాక్షి దెల్పెను.

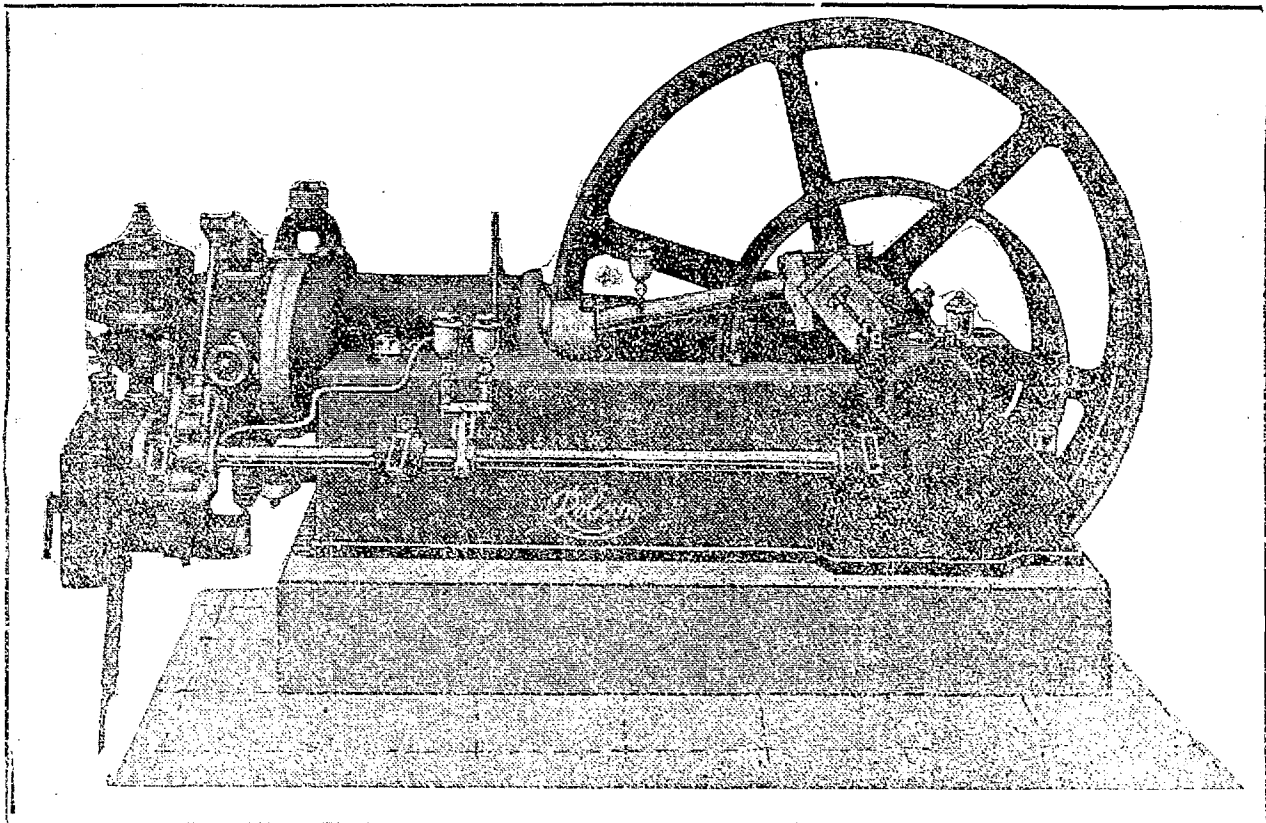
ప్రశ్న:— 1922 జూన్ 30 వ తేదీ వాటి అంత్యముయొక్క అర్థసంవత్సరమునకును ప్రీఫరెన్స్ వాలంటై డివిడెండుబంచి పెట్టినప్పుడు రాబోవు లాభమునుండి పంచిపెట్టితిరా? ఉ:— రాబోవు లాభములందుండి గారు. నిజముగా వచ్చిన లాభములందుండియే పంచిపెట్టబడినా. బ్యాంకుశాఖ లంపిన తంతిలనుబట్టి లాభము దెలిసికొంటిమి.

ప్రశ్న:— ఈడివిడెండు పంచిపెట్టుటకు పూర్వమువచ్చిన లాభమునందుండిగాని, రాబోవు లాభమునందుండిగాని, వర్తకమువలనవచ్చు లాభమునందుండిగాని రాని వాకీలక్రింద కొంతసామర్థ్య మినహించితిరా? ఉ:— అవును. ప్రోవీటు అండ్ లాన్సుజే లెన్సంతయు యందుకొర కుంచబడినా.

కోర్టు:— ఇది తాత్కాలికముగ పంచిపెట్టబడినది డివిడెండు అని దెల్పుచున్నారు. తుదిఅంశాలపై బేలంను వీటు ఆ

“రా బే స క్”

లాంగువ్ట్రోక్ న్యూ టైపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యిజనులు

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధి చెందినది. ఎంత మట్టి క్రూడ్ ఆయిలులోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ సెలవగును. వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీక చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీగానున్నా, సామానులు బలముగాను, టెంకరు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును.

సోల్ యేజంట్లు:—

లండన్ ప్రెడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

(అన్నిరకముల మిల్లు సామానులు డైరెక్టుగా యింపొమ్మచేస్తామి యుంచువారు “రాబేసక్” గ్యాస్టెయింజనులు, ప్లాంటులకున్నా యేజంట్లు)

ధార మైయున్నది. అట్లు అంకెలన్నియు రాకుండగనే తాత్కాలికముగ డివిడెండు ఎట్లుపంచిపెట్టి? ఈవిడిదెండు బంచిపెట్టినప్పుడు రాని బాకీలగతం రాబడినుండి సామ్యు చేరుచేయలేదు?

ఉ:— చేరుచేయలేదు. రానిబాకీలు యెంతవరకు గలవో నుమారుగ మాత్రం చెలియును. కాన వినియోగకు మేము భేదార్పణ గావించితిమి.

లాంగుఫోర్డు జేమ్సుగారి క్రాసు ఎగ్జామినేషను జేవిసుగారి రో-ఫ్రం లాంగుఫోర్డు జేమ్సుగారిచే క్రాసు యోగామిశేషము గావించబడినప్పుడు సాక్షి యిట్లుచెల్పెను ఇది సామ్యుప్రొఫిట్టు అండ్ లాన్ అక్టాంటు గాదని యెవ్వరు తప్పలేదు. ఏలావచ్చు అధికమైన ఆనాయములను ఆయోధ్యులు లను యిందులన గనబడును. అందుచే నష్టపరిహారపూరిత ముం వలసిన అంశరము లేదు.

ప్ర:—లాభములన వచ్చిన ఆనాయము కలపై అధికమైన డివిడెండు బంచిపెట్టుటకు మీరెప్పుడైన దలచితిరా?

ఉ:—అట్లు మేమెప్పుడును దలచలేదు.

ప్ర:—డివిడెండు బంచిపెట్టుటకు పెన్సారిటీలు అమ్మబడినవా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—మీరు యీసామ్యు అన్యాయముగా చేలనన్న పీటులో చేర్చిరిని చెప్పుచున్నారా?

ఉ:—అది శేలము అబద్ధము.

ప్ర:—చేలనన్న పీటునుండి 20 లక్షలు యె త్రివేయబడినా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—కాబట్టి చేలనన్న పీటులో ఆసామ్యు అన్నట్లుగా జూపబడలేదా?

ఉ:—జూపబడలేదు.

ప్ర:—అన్నిటికంటె అధికముగా రహస్యపు నిధిలో నిలిపియు 20 లక్షలు ఉన్నవా?

ఉ:—ఉన్నది. తాత్కాలికముగ 1922 సంవత్సరముకు బంచిపెట్టబడిన విడిదెండుసామ్యు బంచిపెట్టుటయందు రిజర్వ్ సామ్యు 42 లక్షలును కలవలయును.

ప్ర:—నీవును మిగిలిన డైరెక్టులును తాత్కాలికముగా వాడిడివిడెండు బంచిపెట్టుటకు ఫీజిగతులను బాగుగ ఆలోచించితిరా?

ఉ:—విశాలముగ ఆలోచించితిమి. డివిడెండు బంచిపెట్టవలయు ననుకొంటిమి.

ప్ర:—మీరప్పుడే ఆభిప్రాయములకు వచ్చితిరా? ఎందుకో నట్లుచెప్పితిరా?

ప్ర:—నై యాటుగారి ఆజ్ఞప్రకారము మా బ్యాంకింగ్ ఆఫీ డైరెసు. అందునుండి రానిబాకీలను, యితరభుజులకు సామ్యు చేరుచేయవలయును. ఇతరభాగలనుండి లాభములు కనబడెను. యా 152,000ల సామ్యు చేర్చింపగా రాజ్-పు చేలనన్నపీటునాటికి సంభవించు తానినష్టములగతం బాగ్రత దీసికొనవచ్చునని ఆప్టిమిమెంటు చెల్పుచున్నది.

ఉ:—1922వ సంవత్సరము చేలనన్నపీటు మాచిన నామాలు చెలిలేటలుగల ప్రతివానిని యేమిటోము? రిజర్వ్ పండు తగ్గిపోయినదనియు, అయినను బ్యాంకింగ్ నిధులకు భయములేదనియు తోచునా?

ప్ర:—ఈసామ్యు రిజర్వ్ ఫండునంతను బోగొట్టదా? ఏలయన 80లక్షల పానులు సంజేహాప్తమైన ఋణముగ జూపబడుటలేదా? ప్రపంచంపాటాలపై అరువెరపెండు వడ్డీ యాయబడునని చెల్లనియొడ ఫలితమేమి?

ఉ:—అట్లు చెల్లకపోయినచో బ్యాంకు యెత్రివేయబలినవచ్చునని మా ఆభిప్రాయము.

ప్ర:—అరువెరపెండు ప్రెజెంట్ చేసి డివిడెండు యాచునియెడల బ్యాంకు తెలుపులు మానివేయవలయునా?

ఉ:—తప్పకుండా అట్లు చేయవలయును.

ప్ర:—1922 జూలైలో బోర్డువారు 80లక్షలు లండను బ్యాంకరులనుకు చాలాననివలచితిగాదా?

ఉ:—బోర్డును బ్రహ్మసంక యాయబడిన పా 400,000 ల ఋణమును సరియైన తన భామీ ద నీయబడినదని 1921 వ సంవత్సరములో సాక్షి ఆభిప్రాయము. అదియును సలహా మీద అది పా 800,000 లకు తగ్గింపబడినది. ఇంగ్లాండులో నున్న డైరెక్టులకంటె ఆసియాలో పెన్సారిటీల విషయమై భుచ్చితిముగజూచితి. డిలెన్షి ఎస్సే ఎగ్జామినేషను యంతెలితో ముగిసినది.

(అ. ప్రె.)

కమాన్ ప్రాగ్మాట్

24.12.24 తేదీనుండి 31.12.24 తేదీవరకు గోవిందపు నాయక వీధిలోనుండు పౌందర్యమహానుండు ఈదిగువ తెలుపబడిన నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

బెంగుళూరు సిటిరోనున్న అమెమారు ప్రమాటిక్ అస్సోషియేషన్ వారు ఈదిగువ

నాటకములను ప్రదర్శింప 5 గం 30 నిమిషములకు ప్రారంభింతురు.

25.12.24 శివాజి

26.12.24 బృహన్నల

7-12-24 విజయనగర సామ్రాజ్యనాశనము

28-12-24 సుధద్ర

29.12.24 తేదీన ప్రదర్శింపబడు నాటకము తరువాత తెలుపబడును.

30-12-24 సప్తాద

31-12-24 తేదీన ప్రదర్శింపబడు నాటకము తరువాత తెలుపబడును.

37500-స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్నమెంటువారికి తెలియపర్చినవిషయం టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్టు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ కలెక్టరులోపల జాటుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలాకు రియకరముల స్థలమున్న అందుగా అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు టానరితో-షహా టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్టు పూర్తి అయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లు యెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసామ్యుగా యేజంటుగయిరా కమీషను ఖర్చు లుపోను మిగతాసామ్యు గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివుయూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరి టిక్కెట్టు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు తేదీ యున్న స్థలమున్న, ఆఫీసర్ల చేర్చును, ఆంధ్ర, స్వరాజ్యప్రతిక లలో తెలియపర్చి లాటరి అయినవెంటనే లాటరి ఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరి కలుపుతేదీకి టిక్కెట్టు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును బొందు వారు తమస్వంతభుజులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు (చాయింతుకొని రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ అడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుపబడును. టిక్కెట్టు మా యేజంటుద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియర్లరుచేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్టుకొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించుకొనవని నాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో, (పిక్చర్ మర్చంట్సు), తెనాలి.

నో టీ సు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములకు యీదిగువ కనుపరచిన సరకులను మూడునెలలు సరై చేయు హక్కును 1925 సంవత్సరం జనవరి.

నెల 5 తేదీ దేవస్థానంకచ్చేరిలో పగలు రెండుఘంటలకు ఏలంవేయబడును ఏలంలో సవాలు చేయువార్లు రు 100 డిపాజిట్టు చెల్లించి ఏలం పాట పాడవచ్చును. ఏలంపరత్తుల వివరం దేవస్థానంకచ్చేరిలో తెలుసుకోవచ్చును.

- (1) మేలురకం పాత నెల్లూరుబియ్యం.
  - (2) దేవస్థానం కచ్చేరి ఆవరణలో కలపటం లేని ఆవు లేక యెనుము వెన్న కాచిన నెయ్యి.
- సి.దొరసామయ్య,
డి.ఎ.కే.పేర్మెరు.

మీజీవితమును

భీమా చేయించుకొన గోరికచో బ్రటానియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరవ మైన రేటు, భారాశమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సామ్యును (క్లెయిమ్సు) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టు వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఎజెంటు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.
20, కచ్చారేశ్వర ఆగ్రహారం, మద్రాసు.

శాస్త్రీత్యానేత్రములను పరీక్షించి, గ్యారంటీమీద సులౌచనములు యివ్వగల సమరులు.

మెస్సర్సు:—
వి. యస్. శాస్త్రీ అండ్ సన్సు
పోస్ట్, తెనాలి.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులచే కలిగిన నరముల బలహీనమునకు అత్యద్భుతమైన గుణముకలిగినది

తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపురము నివాసముండు ప్రస్తుతము మద్రాసు ఆస్పినియట్ నిధిలో నెం 72 రు భవనమునందున్న. పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారికి.

వారు నావ్యాధితై త్వరలోనే ఆద్యుతముగాను చేసిన చికిత్స తేనుమిక్కిలికృతజ్ఞుడను. మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులచే కలిగిన నరముల బలహీనముచే చాలాభాగపడు మంటిని. ఒకపక్షముదివముల చికిత్స నావ్యాధిని అంగైద్యులవద్దకు యితరవైద్యులవద్దకు చికిత్సపొందుటచే నాకేలాటి గుణమును కలుగలేదు.

మైలాపూరు, మద్రాసు } హెచ్. బి. శంకరరావు,
25.8.24 } ఇన్ కంట్రాక్టు సర్వేయర్,

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0
అన్నివిధముల పుండ్రమును, కొరుకు పుండ్రమును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రము తినవలయును. అన్ని గాయములను మానును కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

మందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు 0 8-0 వి.పి. 0-13-0
ఒక డబ్బీతైలము వివిధకు రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మంటిములు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంజూలేరును. ఈతైలము మంచినవాన గలిగి మిగడవలె నుండును అమ్మతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

బెల్లాం పురపాలకాధ్యక్షుడు, సభ్యులు.

కామిక్ కూడ చూపబడును.

మహర్షు డంతట నుపన్యసించుచు తమకు ఏవిషయము
నందుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని తదితరులకును విభేదము
కలుగజేయుట యిష్టములేదనియు కొన్ని కొన్ని విషయములు
భేదింపవలసిన అవసర ముండవచ్చుననియు జెప్పిరి. అంతట
తల్లత్రాలో స్వరాజ్యపక్ష నాయకు లగు దాసు ప్రభాకార
అలో జేసిన ఒడంబడికను గూర్చి చెప్పుచు దాని నివరణుడైన
అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘముచే రంగీకరించి రనియు యిక్కడి

ఈమూలం వినినపుడు ఆయన మనసునందలి భారము తీరెను. కాని యీ ఒడంబడికను ఎవరికైనను యిష్టము లేకున్నయొడల వానిని ప్రోత్సహింపవచ్చును. అందులకు స్వరాజ్యపక్షమువారికి అందరకుగూడ యాచియ్యమున యెట్టి సందేహమును లేకుండ జేయవలెను. కాగితముమీద నీయొడంబడికకు నామకా జిహ్వా తొనిన జాలదు. కష్టపడిచేయవలసిన పనియెంతయో గలదు. కఠినశ్రమమునకు లోను గావలెను. ప్రతి నెలయు పర్యయముగ వదిలి 2000 గజములకుఁ జంపవలసియుండును. అక్కర కలిగినపుడును నిజముగా నిష్టము లేనపుడును యితరులచే జడికించి పంపవచ్చును. అప్పుడుగూడ నామూలువధుకుమలపై తనిఖీ చేయుచుండవలెను. సభవారు ఒడంబడిక నంగీకరించక ముందు అందరి భావములన్నింటిని పూర్తిగా గ్రహింపవలెను. ఈయె

దండెకను గూర్చి జమీన్దార్లపక్షమునందలి ఆయనజేసిన సమాలోచనమునందు కాంగ్రెసుసభ్యుల తార్జునము, స్వరాజ్య పక్ష సభ్యుల తార్జునము లేదనియును యిది ప్రథమముననే అత్యంత వచ్చును. కాని శ్రీనివాసయ్యంగారు స్వరాజ్యపక్షము నిర్మాణమునందు మార్పుజేసి కాంగ్రెసు నిర్మాణముతోటాటు జేయ ఆలోచనగలదని చెప్పిరి. అప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము యొక్క సభ్యుల తార్జునము, మరల కాంగ్రెసు వలెనే యుండును. భావముతో జమీన్దార్లపక్షమునందు అత్యధిక సంఖ్యా భూమి సంఖ్యకే నంగీకరించిరి.

దానుగారు నిజపరిస్థితులను వివరించుట

ఈసమయమున చాలమందిసభ్యులు పరిస్థితు లెట్లున్నవో దానుగారు వివరించినది గోరిరి. దానుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నిట్లు చెలిపిరి.

స్వరాజ్యపక్షము ప్రారంభింపబడినపుడు కాంగ్రెసు సభ్యులు కానివారు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులగుటకు నిలలేకుండెను. కాని కొంతకాలము గడచినపిదప కాంగ్రెసు యుద్ధేక్షమును (క్రీడు) అంగీకరించిన ప్రతివారును చేర్చుకొనబడిరి. కాంగ్రెసుమతము నంగీకరించుటకును సభ్యులగుటకును అట్లే చేద మగు పద్ధతుండెను. కాని యిప్పుడీ యొడంబడిక వచ్చుటచే పరిస్థితులు మారినవి. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులైన కాంగ్రెసు సభ్యులవలెనే సభ్యత్వపుచందా కంగీకరించవలెను. లేనిచో వారు కాంగ్రెసుసంఘము ప్రతినిధులుగా పాటింపబడరు.

డా|| పట్టాభిసేతారామయ్యగారు :— కాసనసభలలో సభ్యులుగానుండువారు అందరి స్వరాజ్యపక్షమువారికి సహకార మొనర్చునపుడు, వారిని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులుగా గణించుట లేక సహకారులందుకా?

సి. ఆర్. దానుగారు :— స్వరాజ్యపక్షములోని కాన్పులు భాగముందును. ఈసభ్యత్వపు చందానియందునును స్వరాజ్యపక్షములోని ప్రతిఒకడు నంగీకరించునని నేతెప్పజాలను. కాని, స్వరాజ్యపక్షము వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా కూడ నుండుటకు యిచ్చిన చోటా పక్షము కాంగ్రెసునకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నదిగా తలంచుటకర్హతలేదు. కావున కాంగ్రెసులో సభ్యులగుటకు మేము కాంగ్రెసు సభ్యత్వము చందా కంగీకరించవలసి యున్నది.

గాంధీగారు :— కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలలోనే యుండిపోయిన భావించెదను.

దానుగారు :— అవును.

వరదాచారిగారు :— అంత పెద్దదిగా చెప్పకొనబడు స్వరాజ్యపక్షమువారు రెండును కాంగ్రెసు సంస్థలలోనివారేమీయని కాంగ్రెసుతరపున వాదించెదరా లేక, కాసనసభలలో నుండుభాగమువారుగూడ కాంగ్రెసు తరపున వాదించినరా?

దానుగారు :— ఇది కేవలము వాగ్వాదముగా నున్నది. కాంగ్రెసు తరపున కాంగ్రెసువారే మట్లాడెదరు. ఇతర సభ్యులెవరుగూడ కాంగ్రెసు తరపున మట్లాడ గోరనవో మనముడు చెప్పజాలము. కాని కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులెవరునట్లు జేయుదురని నేడలంపకు.

అంతట గాంధీగారు యీభిక్షంబడికనుగూర్చి సభ్యులకు తీసికొనగోరిరి. ఒకసభ్యునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఒడంబడిక నంగీకరించవలెను, లేదా ప్రోక్షితేక్షకులను గాని సవరణనకి రాదనెను.

మహాత్మాసభ్యు డొకడు ఒడంబడికపై సమ్మతులపుచ్చుకొనుట ఆపివేసి తననాయకులకు దాను నెహ్రూగార్ల కొన్నివిషయము లాలోచింప అవకాశమియవలెననిగోరెను. ఈతని నూచన 27 మంది అనుకూలరతో 66 మంది ప్రతికూలరతో ఓడిపోయెను.

ఈఒడంబడిక వరకులు చాలకాలమునుండి చేతమొసినవి గావున యిప్పుడింక చర్చచేయుట వృధాకాలయాపన యగునని గాంధీగారు బలికెరి. ఒడంబడిక ఓటునకు లెట్టుబడెను. 28 మాత్రము ప్రతికూలరుగ నుండిరి. అందు విలలు భాయిపటేలు, లాలూజపతిరాయి, హజరతుమోహనీ, బాబు శివప్రసాదగుప్తగార్లు గలరు. తిరుస్థముగ నుండిన కొలదిమందిలో జమ్నాదాసు మెహతాగారు గలరు.

ఉపసంఘనిర్ణయము

కలకత్తా ఒడంబడిక కంగీకరించిన విషయ దీనిని తీర్మాన రూపమున చిత్తు తయారుజేయుటకును, కద్దరువిషయమున యొకకొన్ని నూచనలజేయు తీర్మానములను తయారుజేయుటకునుసంఘము నేర్పరచిరి. ఈ సంఘమునందు సి. ఆర్. రామకృష్ణగారిచేతగాని, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, లాలూ

జపతిరాయి, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు. వి. రామదాసు, డా|| పట్టాభిసేతారామయ్య, కొండా వెంకటప్పయ్య, రాజేంద్రప్రసాదు, డా|| పరంజయీ, హాలానా హజరతు మోహనీ, అల్లుల కలామజుడు, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు డా|| వరదాచారిగారు, ఎం. కె. గాంధీ, ఎస్. సి. కల్యాణగార్లుగలరు. ఈ ఉపసంఘమువారు తేపు విషయనిర్ణయసభ చిత్తుతీర్మానముల చర్చించుటకు సమావేశ మగులోపున నివేదింప గోరబడిరి.

వి. కె. పటేలుగారివారును సైసంఘ సభ్యులలో నొకరుగా నూచింప, ఆయన నూచనముకు చందా విషయమున తనకవ్వరకు నచ్చుకేవలాలని తెప్పము నిరాకరించెను.

ఉపసంఘనిర్ణయము

గాంధీగారి నూచనము

విషయనిర్ణయసంఘములో నేర్పరుపబడిన ఉపసంఘమువారికి ఒడంబడికను గూర్చి గాంధీగారికిగల నూచనల గాంచిరి. నూచనచందా తీర్మానము

“మహాత్మాగాంధీగారికిని, స్వరాజ్యపక్షము తరపున చేతబంధువాడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లకును జరిగిన ఒడంబడికను కాంగ్రెసుసభవా రామోదించుచు, యీ ఒడంబడికవలన కాంగ్రెసులోని యుత్తరములవారికిని నిజమగు ఐకమత్యము కుడుగుననియు, యితర రాజకీయ సంస్థలసభ్యులు గూడ కాంగ్రెసులో చేరుటకును నిలసననియు చేతబంధువారు భావించుచున్నారు.”

“నూతన నిర్వహణకాసనము క్రిందను, 1918 సం|| 3 వ తర్వాతను ప్రకారము అరెన్సుజేయబడిన స్వరాజ్యపక్షము వారిని యితరులను కాంగ్రెసుసభవా కభినందించుచున్నారు భారతీయులు తమంత తాము కాసనముల చేసికొని స్వతంత్రముగా నుండుటకు సామర్థ్యము లేనంతవరకు యిట్టి నిర్వహణము అందజేయుదురు. అట్టి సామర్థ్యము నూలుపడుటకు విశ్వవ్యాప్త మొనర్చి కద్దరువాడుక నభివృద్ధిజేసి, చాలకాలమునుండి తలంచుచుండిన విదేశీవస్త్రములనుగూర్చియు కొనసాగింపుల నల్లనే కనుదురు. అందుచే, చేతబంధువు తన యుద్ధేక్షమును నెరవేర్చుకొనుటయందు వారికిగల నిశ్చితాభిప్రాయమునకు చిన్నముగా, యీచేతబంధువును సభ్యత్వపుచందాను ప్రవేశపెట్టి, యీ యనకాళమును ప్రతివారు వినియోగపరచుకొని, కాంగ్రెసులో చేరవలెను. అట్లుచి కాంగ్రెసుసభ్యులు తాము చేయవలసినదంతయు

“భారతదేశము నెడమిత్రభావముతో నున్నామను విరోధికులు యీదేశమునందు పురాతన గృహపరిశ్రమల నుద్ధరించుటకును, ఈ దేశమునందున్న ధనమునంతను నుంజుకొని, అది వరకు నూలుపడకే తమకు వచ్చు అదానమునకు తోడ్పాటుచేసి కొనుమన్న రయితులకు సోమరితనమును తెచ్చిపెట్టినటువంటి విదేశీ వస్త్రములను బహిష్కరించుటకు సహాయము జేయవలెనని చేతబంధువు భావించున్నది.

“విదేశీవస్త్ర వ్యాపారమును జేయువర్తకులు చేతలాభమును గమనించి తాముగూడ ఆందేకమై కద్దరు వ్యాపారమునే జేసి యీదేశపు గృహపరిశ్రమలకు సహాయము జేయవలెనని చేతబంధువు భావించున్నది. “హిందూమహమ్మదీయ మతములకు ప్రచారముజేయు నాయకులందరును తమ సభలయందు కద్దరు సందేశమునే బోధించి విదేశీవస్త్రముల విస్తృతమును ప్రోత్సహించవలెనని చేతబంధువు భావించున్నది. యీనూలు పడకుట కద్దరుతోనే సరిపోవునని భావించరాదు. ప్రతిభారతీయస్త్రీయు, పురుషుడు విదేశీవస్త్రముల పరిత్యజించి, చేతితో నడక చేతితో నేసిన కద్దరువస్త్రములనే ధరింపవలెననియు, ప్రతివారు దినమునకు అరగంటకాలమైన, విదేశీ నూలు వస్త్రముల విస్తృతము పూర్తియై, నూలుపడకుట గృహపరిశ్రమముగా భారతదేశమందంతటను నెలకొల్పబడువరకు వస్తువుమందురనియు కాంగ్రెసుసభసలంచుచున్నది. విదేశీవస్త్ర విస్తృతమునకురమునిధియులకై కాంగ్రెసుసభ్యులెల్లరు నూలు పడకుట, బట్టునేయుటను ప్రోత్సహించి కద్దరును వ్యాపింత జేయవలెను.

“భారత సంస్థానాధీశులును కాంగ్రెసునందు ప్రాతినిధ్యములేని రాజకీయాధి సంఘములందు సభ్యులుగ నున్నవారు స్వయముగ కద్దరునుపరచుకొనిచిరైనను లేదాకద్దరు వైచక్కిని, చిత్రములప్రాయగలచిత్రకారులకు పాపగ్రహప్రోత్సహముల నొకంగియు నూలుపడకుటకు వ్యాపింపజేయువలెనని చేతబంధువు భావించున్నది.

“మిల్లులలో కద్దరుపేర ముతకగుడ్డ తయారుజేయుచు భారతదేశమునందు విక్రయించుచున్నటుల తెలియుచున్నది. కాన మిల్లు యజమానులు ఇట్టిప్రొత్సాహకారములను మానివేసి భారతదేశమునందలి పురాతన గృహపరిశ్రమల నుద్ధరించుటకు ప్రోత్సహము జేయవలెననియు, కాంగ్రెసు కట్టుబాటులోనికి రానిచోట్లనే తమవస్త్రములను విక్రయించుకొన వలెననియు, యికమీద విదేశీపునూలు దిగుమతిజేయు మానుకొనవలెననియు చేతబంధువు భావించుచున్నది.”

ఉపసంఘముయొక్క చిత్తుతీర్మానము

లెంగాము, డిశం, 24 :— ఉపసంఘమువారి పని నిన్ను రాత్రి చాలతలకైయుగ నుగిసినది. గాంధీగారి నూచనలయందు సరి భావము అట్లే యుంచబడినను ఉపసంఘమునుండి బయట లెక్కవిన చిత్తు తీర్మానమునందు అసలు జానికంటె చాల మార్పులు జరిగినవి.

చేతబంధువు తమజాతీ యొద్దే కేము నెరకేర్చుకొనుటకు గల నిశ్చితాభిప్రాయము పట్టుదల చిహ్నముగా నూలుపడకుటలవరకుకొనవలెనను ప్రథమనూచన అట్లే యుంచబడెను.

కాని నూలుపడకనమాత్రమే తమపని పూర్తిమొనట్లు కాంగ్రెసుసభ్యులభావింపరాదు యని గల రెండవనూచన తీసివేయబడినది. అట్లే, ప్రతివాడును విదేశీవస్త్రవిస్త్రవస్త్ర వస్త్రాయుగవస్త్ర దినమున కొక యరగంటకుకుమందవలెనను గాంధీగారి నూచనగూడ తొలగింప బడినది.

సంస్థానాధీశులేకాక, ధనాధీశులును, యితర రాజకీయ సంస్థలసభ్యులు కాంగ్రెసు మునసిపాలిటీలు పంచాయతీలు మున్నగు సంస్థలయందు ప్రాతినిధ్యములేని సభ్యులుగూడ కద్దరు వ్యాపికి సహాయముజేయు కొరవడిరి.

గాంధీగారి నూచనలలో తీసివేయబడిన వాటియందు, భారతప్రాచీన గృహపరిశ్రమ పునరుద్ధారణయందు భారతదేశమునకు మిత్రుల మని తెలుపుకొను విరోధియునుగూడ సహాయము జేయవలె ననుచున్నారు.

విదేశీవస్త్ర వ్యాపారమునందును వర్తకులు దేశభిరుతమును గుర్తించి విదేశీనూలును వస్త్రములను దిగుమతిజేయుట నిలపుచేయవలెనను నూచన చిత్తుతీర్మానమునందుంచిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారము యొకను వ్యాపింపని ప్రాంతములందే మిల్లు అధికారులు తమపనుల కొనసాగించుకొనుచుండవలెనను విన్నపము యాధాప్రకారమే యుంచబడెను.

నూలుపడుట సభ్యత్వము ప్రవేశపెట్టుటచే కాంగ్రెసు నిర్మాణమునందు జేయవలసియుండిన మార్పులగూడచేయబడినవి. కాంగ్రెసు సభ్యుడు ఎవరైనను అక్రమిచేగాని, అహింస లేచేగాని లేక యితరకారణముచేగాని నూలు స్వయముగా పడుకజాలకుండునచో 2,000 గజముల నూలు యితరులచే నడకించి పంపవచ్చును. కాని ఎవరునుగూడ ఒకేసారి రెండు కాంగ్రెసుసంఘములందు సభ్యులుగా నుండుజాలరు. 2,000 గజములనూలుచందా మందు గానే వాయిచాలపై బంపవచ్చును.

విషయ నిర్ణయసభలో చర్చ

విషయనిర్ణయసభ మరల నేడుదశము సమావేశమయినది.

నిన్ను రాత్రి ఉపసంఘమువారిచే తయారుచేయబడిన తీర్మానము :— కలకత్తా ఒడంబడికను సమర్థించుచు, అసహాయాద్యములను నిలపుజేయుచు, స్వరాజ్యపక్షమును కాంగ్రెసులో భాగముగా జేర్చుకొనుచు, నాలాగజాలచందాను బదులు నూలుపడకుచందా నేర్పరచి, విదేశీవస్త్ర విస్తృతముగాను కద్దరువ్యాపి జేయుట కనేక నూచనలను జేయునట్టి తీర్మానము అందలి వివిధవిషయములు చేర్చేరు గాచర్చించబడినవి

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్రతిపాదించిరి. డా|| పట్టాభిసేతారామయ్యగారు అనువదించిరి.

సవరణ

1925 సం|| డిశంబరు ఒకటవతేదీ సరికి యీనూతన చిత్రకావ్యములపై కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య 5 గురికి తక్కువగానన్నచో యీచందావరకును తొలగించి పూర్వపు పద్ధతియును చేయవలెనని జమ్నాదాసు మెహతాగారు (హిందూ స్వరాజ్య పక్షము) సవరణరూపమున ప్రతిపాదించిరి. వి. రామదాసవి. చక్కలే గార్లు అట్లు జేయుట వలన కాంగ్రెసునకు ముందరకాళ్లకు బంధువుననియు ఒకయేడా ప్రోత్సహించిన నేమిజేయుటనుగూర్చి యిప్పుడే నిశ్చయింపరాదనియు తెప్పి సవరణ ఖండించిరి. సవరణ తీర్మానసంఖ్యకు ప్రతికూలతచే ఓడిపోయెను.

హజ్రతు మోహనీగారి సవరణ

అక్రమముని నిరాకరణము

మోలానా హజ్రతు మోహనీగారు సవరణ ప్రతిపాదించినది. అసహాయమును నిలుపుకొనినను కాసనోత్తంపున పన్నుల నిరాకరణములు తొలగింపబడక నిలిచియున్నట్లు భావింపవచ్చునని ఆయన సవరణ యందు సూచించెను.

ఇది ఒడంబడికకు వేరొక మర్మముదీయుట యగునగావున ప్రస్తుతాంశమును చర్చకు తేరదని తెప్పింపగాను క్రమ విరహముని త్రొసివేసిరి.

వి. జె. పటేలుగారి ప్రతికూలత

వి. జె. పటేలుగారు కర్షణ రుపయోగమునందు నమ్మకముండినను నూలు వడకు సభ్యత్వపు అర్హతగా తేయుట న్యాయముగా కనియుంట్టివరలవత్తుము విసెంటువత్తుమువారి నశేతులకు కాంగ్రెసులో జేర నాటంకముగానుండునగావున అంగీకరింపరాదనియు ఇట్టి అటంకమును తెచ్చి బెట్టుటవలన శ్రేయస్థయొక్క జాతీయత బోవుననియు, బొంబాయిలో వికమత్యసభయొక్క ఫలితమును నిష్ప్రయోజనమునని వాదించిరి.

పటేలుగారు ప్రతికూలముగ మాటలాడిన తరువాత బొంబాయి ప్రతినిధి కెయిగారును కరాచీ ప్రతినిధియు బలపరచిరి. ఒడంబడిక మంచి తేరకుతో కుమర లేదనియు, దీనివలన కాంగ్రెసుసంస్థ కేవలము కొలదిమందికే చెందియుండుననియు చెలిపిరి.

కర్నాటక ప్రతినిధియు కాసల్ గారు, స్వరాజ్యపక్షమువారందరు యీ ఒడంబడిక వరకులకు బద్ధులై యుండునాయన సంహేతు గలదని చెలిపెను.

చర్చా తీవ్రతముగా జేయరాదనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారిపక్షమున వచ్చుట సమ్యక్తులయ న్నెచ్చగలిగియుండవలెననియు గాంధీగారు చెలిపిరి.

స్వరాజ్యపక్షవిధి

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్షము నిర్మాణవిధానము బోధపరచి తెప్పించి, అతి పాండితముచి శిక్షణ గలిగినవంశమునియు, శిక్షణయే దాని ఆదర్శవాక్యమునియు, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకడ తమ స్వాధీప్రాయముల చెల్లుచున్న చివరకు తమ సంస్థ కాంగ్రెసు కార్యక్రమ నిర్వహణముగూర్చియెట్లు నిశ్చయించిన అట్లు జేయక తప్పదనియు చెలిపిరి. ఒడంబడికను తమ పక్షమువారే ఆలోచించిరి. అతను ఒడంబడికను నిందింపలేదు. కాని, నూలు చందా సభ్యత్వము సరిగా పనిజేయదని అతనికి సందేహముగలదు. (వినుదు, వినుదు) దాను నెహ్రూగార్లు ఒడంబడికయందు సంతకము జేసిరి. కావున వారి పక్షమువారియందే కేసులుగూర్చి సందేహించుట భావ్యముగాదు.

లాల్ బజపతిరాయ్ గారు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు యీ ఒడంబడిక అసంబద్ధముల ప్రోగని జెప్పెను.

స్వరాజ్యపక్షమునందు ఎవరైనను అంతరాత్మకు విరుద్ధముగ ఆపక్షనిబంధనలకు సంతరించుచున్నా వని తలంచునెడల వెంటనే యిందుండి వీడిపోవచ్చునని దానుగారు ప్రకటించిరి. తీర్మానములను ఓటునకు బెట్టుగా 160 మంది అనుకూలముగను 19 మంది ప్రతికూలముగనుండిరి. సమ్యక్తులు పుచ్చుకొను సమయమున విటబిభౌయి పటేలుగారు లేరు. నూలుచందా ప్రజేత బెట్టుటవలన కాంగ్రెసునిర్మాణమునందు జరుగవలసిన మార్పులు గూడ అంగీకరింపబడినవి.

బండిపోటు

అమృతసరము, డిశంబరు 28:— ప్రైవేటునుండుగల యొక బంగారాలో బండిపోటులు పడిరి. బంగారాలోను నివసించుచున్న వానికొకనిని ఎవోపియత స్త్రీని తీతగాత్రులనుగజేసి విలువగల నగలన్నియు దీసికొనిపోయిరి. బండిపోటుల ఆచోకీ యింకను చెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

నీనా 1-క ర్వు 2.0-0. పి. పి. ఛార్జీ తేరు

యీనందు గనేరయా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మూత్రము విడుదలవచ్చుదు గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు వాగలను, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధమున మనుష్యాధి రుయిననా ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును.

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 ముదరాము

కర్నాటక ఆయుర్వేద మహాసభ

అధ్యక్షునిరాక

(అ. ప్రె. స్పెషలునర్సిసు)

బెల్గాము, డిశంబరు 28:— ప్రధానకర్నాటక ఆయుర్వేదసభ అధ్యక్షులగు కృష్ణుడు జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు శేడు పాయంకాలము విచ్చేసిరి. అతనిసన్మూనిండుటకు వైద్యకళాశాల యొక్క వెక్కిరిండు రైలువద్దకువచ్చిరి. అందు కృష్ణకాస్త్రీగారు (పూనా) డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు (మదరాసు) విజయ సారథిచార్య (మనూరి).

ఆయుర్వేదకళాశాల ప్రధర్మములు అనేక ప్రాంతములనుండి వచ్చినవి. మదరాసు ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీవారు ఎ. కృష్ణ బొమ్మధములను ప్రధర్మవాగ్ధము బంపిరి.

బెల్గాంకాంగ్రెసు

నాయకుల అగమనము

బెల్గాము, డిశంబరు 28:— లాలా లజపతిరాయ్, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సి. ఆర్. దాసు, భిలాపత్తు కాన్ పక్షము అధ్యక్షుడగు డాక్టరు కెల్లె, మణ్సుఖం శ్రేష్ఠిగార్లు అరు తెంచిరి. వారివారిబలకు ఊరేగింపుతో ప్రముఖులు దీనికొన పోవడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణసంఘ సమావేశము

బెల్గాము, డిశంబరు 28:— శేడు కాంగ్రెసు కార్య నిర్వహణసంఘము సమావేశమై, మూడుగంటలకు సమావేశము కానున్న విషయనిర్ధారణ సంఘముయొడకు బెట్టుటకు చిత్తు తీర్మానములను చర్చించెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మాగాంధీగారిని కిలాఫతు ప్రెసిడెంటుగాఁగిని బహుభుతులు

అందె నుక్రాయాధుగారు స్వయముగా ఖద్దరుతో నాణ్యచేతులుగల అంగి ఒకటిన్ని తెలుపునలుపుతో చిత్రనేత చూపబడిన ఒకలాగు ఒక అంగిన్ని తయారుచేసిరి. ఇది వట్టుపని తేకయే మగ్గుమిద తియ్యబడినది. ఇది తయారుచేయుటకు నాలుగుమాసములు పట్టివని. ఈమాదిరి మగ్గుమిద లాగులు అంగిలు తయారుచేసి చూపినవా రింతవరకు కాన్సింప లేదు. వీరు ఇంతవరకు గయలోజరిగిన కిలాఫతు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులకున్న కాకినాడలో మోలానా మహమ్మదాల్ గారి కిన్ని యింకా యితరస్థదేశపు రాజులకున్న అర్పించయ్యవ్నారు. ఇప్పుడు స్వయముగా గాంధీమహాత్మునకు అర్పించ దలచి నాలుగుచేతులుగల ఒక అంగిని చాలానిపుణతతో ను చిత్రనేత గల ఒకలాగు అంగిని కిలాఫతు ప్రెసిడెంటుగాఁగిని ఇయ్యదలంచి శేడు చీరాలనుండి బయలుదేరి వెళ్లుచున్నాడు వీరు బెల్గాంకెట్టుటకు సహాయమొనర్చిన మా పురవాసుల కేంతుయే వందనము లర్పించుచున్నాము.

వెండ్రం వెంకట్రాములు,

చీరాల, 28.12.1924.

విశాఖపట్నం తాలూకాలో అధ్యక్షుని ఎన్నిక

15 తేదీని విశాఖపట్నం తాలూకాలో అధ్యక్షుని ఎన్నిక 16 తేదీ పత్రికలో ప్రచురించినారు. అది కేవలము అబద్ధము మొదలై నోక్కరగు శ్రీయత చింతా రామమూర్తిపంతులు గారుమాత్రం ఆక్షేపించినారు. అసంగతికి యెవరూ తెకండు చేయలేదు. శ్రీయత చింతా రామమూర్తి పంతులుగారు యీ సంగతి లోకము వెల్లుగవర్చు మొటువారికి తెలియచేస్తాననిన్ని భద్రమ విరమించితినిన్ని చెప్పి చెల్లిపోలేదు. మరికొంతనేపటికి రామమూర్తి పంతులుగారిని రాజీనామా యివ్వమని యెవరూ కోరలేదు. ఆయన ఉపాధ్యక్షులుకాదుగాని శ్రీయత దురిశేటి వేంకటనరసింహరావు పంతులుగారు యీబోధకు ఉపాధ్యక్షులుగానున్నారు. ఈయనయందు బోధసభ్యులకు నమ్మకము లేదని యేకగ్రీవముగా రిజల్యూషను ప్యాసయినందున ఆయన ఉపాధ్యక్షుత పదవికి రాజీనామా యిచ్చి నా మని చెప్పి వెల్లి పోయినారు. శ్రీయత బుచ్చి నుండరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసు సభ్యులయియుండిన్ని సభలో జరుగని కొన్ని సంగతులు దిశపినందుకు చాలా విచారకరముగా నున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ డిశంబరు నెల 24-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	తేది 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	తేది 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	తేది 24 గంటలలో వర్షము	తేది 1-వ అక్టోబరు నుండి తేది 24-వ అక్టోబరు వరకు సగటు వర్షము	తేది 1-వ అక్టోబరు నుండి తేది 24-వ అక్టోబరు వరకు సగటు వర్షము
గోపాలపురం	76.8	57.6	...	24.88	44.95
విశాఖపట్టణము	79.2	68.6	...	15.44	37.09
కాకినాడ	78.4	62.0	...	21.87	39.09
మచిలీపట్టణము	79.5	62.7	...	12.04	41.59
కర్నూలు	84.7	59.6	...	8.56	26.01
బళ్లారి	84.5	57.9	...	2.45	20.51
కడప	90.0	61.2	...	7.20	31.28
నెల్లూరు	81.8	64.1	...	21.89	37.98
మద్రాసు	83.1	65.4	...	21.80	50.74
కడపూరు	81.8	68.9	...	27.15	52.94
నెలము	87.8	68.2	...	5.76	39.30
కోయంబత్తూరు	82.7	62.8	...	11.37	22.29
తిరుచనాపల్లి	83.4	66.4	...	9.55	33.18
నాగపట్టణము	81.6	71.8	...	25.65	54.98
మధుర	86.2	68.7	...	5.24	38.58
పాంబన్	81.6	74.2	...	16.24	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	20.71	28.84
తిరువేండ్రము	83.6	72.1	...	14.58	64.51
కొచ్చిక్	...	...	...	...	114.51
కాలికట్టు	90.8	67.1	...	20.71	117.16
మంగళూరు	90.6	69.5	...	4.18	125.68
చెంగుళూరు	78.9	54.5	...	2.92	35.87
మేరకార	71.6	53.5	...	6.96	125.46
కొడైకనాల్	68.8	48.2	...	18.63	62.18

ఆకాశముంత యద్రకాంతముగ నున్నది. కాకినాడలో 2 1/2 డి. బందరులో 3 1/2 డి. పగటివేడిమి తక్కువగానున్నది. రాత్రివేడిమి ఎల్లయెడల 3 నుండి 4 డి. తక్కువగానున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి 2 1/2 డి. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డి. కడపలో 4 1/2 డి. తక్కువగానున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2 1/2 డి. తక్కువగానున్నది.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, డిశంబరు 28:— త్రిపురమహారాజుగారు, నషిపురం రాజుగారు, హేకంపురం రాజుగారు, సర్ యస్. యం. మల్లిక్ గార్లు వైసురాయిగారు సందర్శన మిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగు దంపతులు

కలకత్తా, డిశంబరు 28:— బర్దవాను మహారాజుగారిచ్చిన విందునకు రీడింగు భంపతులు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

బెల్గాడీరునకు వచ్చినవారు

కలకత్తా, డిశంబరు 28:— హార్నీ దంపతులు, సింప్సన్ దంపతులు బెల్గాడీరునకు ఫలహారము చేయుటకు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల గూ. 0-2 0 డబ్బీ 1-కి 1-4-0 ఈకళచూరముతో పండ్లుతో ముతలల చిగుర్లు గట్టిపడును. అట్లుగాండి రక్తము కారకుండును. నోటుదర్పంధములే ముందును. పండ్లుముత్యములకలె రిల్లగా నుండును. మృత్యురంజనము. డి.గో. ముగ్గుగారు.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0 8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములుగా దునిమిషములలో పెండ్లలంటి రాతిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరి, మంటయుండదు. రోమములు రాతిపోవును అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

మేలూరు, 28-12-24

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 నవంబరు 24 వ తేది

బుధవారము

జిల్లాము - స్వధర్మ నిర్వహణము

జిల్లా యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లాని రక్షణతి భారతి

అభ్యుత్థాన మధర్మస్య ఉదాత్తానం సృజామ్యహం||

భారతీధర్మ తీర్థయాత్రను జేయుటకు వేస వేలు ప్రయాణసన్నాహములను జేయుచున్నారు. ప్రధాననాయకులు కాంగ్రెసు శిబిరముల కిదివరకే చెరి గాంధీమహాత్మునితో భావికర్తవ్యమును సంప్ర తించు చున్నారు. అన్ని రాష్ట్రములనుండియును ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు దినదినము పోవుచున్నవి. దేశహితే కాశీలాహులు వేసవేలు కాంగ్రెసు మహా సభయందును, కల్యాణ హిందూ బ్రహ్మచేతం సాంఘిక గాయక గ్రంథాలయ విద్యార్థి సేవాదళాది మహా సభలయందును భవిష్యత్ స్వర్ణమును నిర్మ యించును బూనుకొనుచున్నారు. దిగంఃములందు గాంధీమహాత్ముని నామమును విజయనగరనామ మును మార్చుమోగుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు లోకమునకు ధర్మవిజయమును జాలుటకు దీక్షింప వహించియున్నాడు. విజయనగర ష్టేత్రమునందు దీక్షించుచున్న మహాత్ముని బ్రహ్మత్వముక్తందను సీతర మహాశయిల నాయకత్వముక్తందను బహు విధములైన యజ్ఞములందు స్వధర్మప్రతిష్ఠాపన మునకు సాధనములు నిర్మయించుట స్వరాజ్యసాధనము ప్రత్యక్షమగునని ప్రజలు స్వరాజ్యయాత్రను చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రారంభించిన దాదగిని దేశభిక్షయమునకును స్వరాజ్య ప్రాప్తికిని బాటుపడెన నాయకులయందు నారోగ గౌరవ తీలకు గాంధీ నామము లు సంస్కరణయములై ప్రజాశయములకు లక్ష్య ములుగిని వెలయుచున్నవి. ప్రజాలక్ష్యము క్రమ వికాసమును బొందుచున్నవిధమును నేటెటను కాంగ్రెసుమహాసభలందు జేయబడుచున్న తీర్మాన ములు విశేషముచేయుచున్నవి. కాంగ్రెసులక్ష్యము క్రమముగను పరసహాయాపేక్షినుండి స్వయంసహాయాపేక్షికును పరధర్మావలంబనమునుండి స్వధర్మావలంబనమునకును మారినది. గాంధీమహాత్ముడువలంబించుచున్న యసహాయయోగమును కొంత వరకు ఘోరజగోతి తీలకు మహాశయిలవలంబించినను మహాత్మునియందీధర్మము పరిపక్వమై ప్రజలకు మోక్షసాధనము సుస్పష్టముచేసినది. మోక్షసాధనము భక్తి మార్గమునుండి త్యాగమార్గమునకు మరలినది. వేస వేలు త్యాగసాధనము నవలంబించిరి. నిర్బంధముల నానందముతో స్వీకరించిరి. పదవులను భోగభాగ్యములను వినర్జించిరి. కాని అసహాయ యోగమునకు మూలాధారమైన యహింసా లక్ష్యము దురారాధ్యమైనది. అసహాయయోగము నకు విజమైన త్యాగసాధనము దురారాధ్యమైనది. కాంగ్రెసునందు భేదాభిప్రాయములు గలిగినవి. పక్షము లేర్పడినవి. కాంగ్రెసులక్ష్యమును స్వరా

జ్యసాధనమును సమన్వయము చేయవలసి భారము మహాత్మునిపాద పడినది. ఆభారమును వహించుటకు గాంధీమహాత్ముడు బెల్గాము కాంగ్రెసునకు నాయకత్వమును వహించుట కంగీకరించిరాడు. దేశమునకు యథార్థనాయకుడైన గాంధీ మహాత్ముడు బెల్గాము కాంగ్రెసునందు పాండగినకారనము లేకపోయినను బెల్గాం కాంగ్రెసును తద్వారా లోకమును మహాత్ముని నాయకత్వముక్తందను పాండగల ధర్మప్రయోజనము గలదు. ఆధర్మప్రయోజనమునే బెల్గాము కాంగ్రెసు పునఃప్రతిపాదనమును జేసి లోకకళ్యాణ మునకు మార్గమును జూపవలసియున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు భారతీయులకును లోకమునకును తరణోపాయమునకు త్రికరణశుద్ధియైన యహింసా ధర్మము నుపదేశించుచున్నాడు. ఆ యహింసాధర్మ సాధనమునే బెల్గాముకాంగ్రెసు ఏకగ్రీవముగను ప్రతిపాదించవలసియున్నది.

అహింసాధర్మము

ప్రపంచమునం దంతటను ఆదికాలమునుండి యును వ్యక్తులందును సంఘములందును జాతులం దును స్వీయప్రయోజనములకై మహాసంరంభ ములు నింపాడ్యేషములు క్రోధానూయలు ప్రబలు చున్నవి. ఈ సంరంభములందు మానవస్వభావము నం దంతర్గతమైయున్న పశుత్వము రాక్షసత్వము ప్రబలుచు మహాసంక్షోభమును గలుగజేయుచున్న వి. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యసాధానముల నుద్ధరించుటకు కంకామును గట్టుకొనిన సోవియటు రుష్యాదం దును ప్రపంచజేమమున కేర్పడిన సామ్రాజ్యము లందును స్వరాజ్యసిద్ధికి బాటుపడుచున్న జాతులం దును బహువిధములైన సంకీర్ణనలందును మానవ స్వభావమునకు సహజమైనదైవన పడకుండు లసుర సంకదయై ప్రబలుచు ధర్మవిప్లవము గలుగుచు న్నది. పాశ్చాత్యుల రాజ్యభాగ్యముల వ్యామోహము మానవధర్మమును దుర్లభము చేయుచు న్నది. ధర్మవ్యాజమునను సత్యవ్యాజమునను పాశ్చాత్యులు చేయుచున్న దౌర్జన్యముల కాద్యంత ములు లేవు. ప్రపంచము నావరించినపాశ్చాత్యపాశ ములు పాశ్చాత్యరాక్షసధర్మమును మానవధర్మ ముగను నెలకొలిపినవి. ప్రపంచవ్యాప్తములైన నిర్బంధములు దండనములు హింసలు మానవధర్మ పతనమును వ్యక్తముచేయుచున్నవి. బ్రిటిషుసంసార సంజాతమైన రాజ్యాంగాదోశనమును నీమార్గ మునే యవలంబించుచు ధర్మవ్యతికి గారణం బగు చున్నది. "యథారాజాతథా ప్రజా"యనునార్యోక్తికి భారతరాజ్యాంగము ప్రత్యక్షప్రమాణముగనున్నది. నిరంకుశాధికారుల యసహనము దౌర్జన్యము ప్రజలయందును వ్యాపించి సంక్షోభమార్గము ప్రబలు చున్నది. దేశమునందు ప్రబలపక్షములు నిందలు దుర్భిమానను రంధ్రాన్వేషణములు దీనికి తార్కాణములు. అంతశ్చతుర్రులవిజయము జేకను బాహ్య శత్రువులను జయించుటయును ధర్మసంస్థాపనమును జేయుటయును దుర్లభములు. ఈ పరమానర్థ పరమ ప్రయోజనములను గ్రహించి యే గాంధీమహా త్ముడు తన సిద్ధాంతములను వెలుకబెట్టి స్వరాజ్య పక్షమునకును నితర పక్షములకును బెల్గామునకు సుస్వాగతంబు నొసంగుచున్నాడు. అన్ని పక్షముల వారును మహాత్ముని ధర్మస్వాగతమును సందర్శిం

చుటకును వారి యుపదేశములను వినుటకున బోవుచున్నారు. మహాత్ముని ధర్మస్వాగతసందర్భమును మహాత్ముని త్యాగప్రభావమును గ్రహించినవారలకే సాధ్యము గాగలదు. అన్నిపక్షముల వారును స్వపక్షిలక్షణములైన మమకారాహారములను ధర్మసంస్థాపనార్థము గాంధీమహాత్మునివలెనే వినర్జించి యాత్మసమర్పణమును జేయుటకు విజయనగర ష్టేత్రమునందు దీక్షింప వహించవలసియుండును. గాంధీమహాత్ముడు లోకకళ్యాణ మునకు మహాత్తరమైన యహింసాధర్మము నుద్ధరించి మానవకోటికి సహజమైన దైవసంపదను సాపించుట కవతరించిన మహానుభావుడు. లోక మంతయును మహాత్ముని ధర్మసం దేశమును విని యానందించుచున్నది. కష్టములు సంప్రాప్తము లయినను స్వరాజ్యము వెంటనే సంప్రాప్తము గాకపోయినను మహాత్ముని ధర్మసం దేశమును లోకమునందు ప్రతిష్ఠించుట చిర కాలాగతంబైన ధర్మసంస్కారమునకు పట్టభద్ర లయిన భారతీయులకు నియతధర్మముగ నున్నది. శ్రీరామకృష్ణ బుద్ధాదుల విసిదసంస్కారముల కును వ్యాపాదమహమ్మల మహాసంస్కారములకు చిరకాలాగతంబైన భారతసంస్కారమునకును సంతానులయిన భారతీయులు విజయనగర ష్టేత్రము నందు గాంధీమహాత్ముల బ్రహ్మత్వము క్రిందను స్వరాజ్యముజ్ఞమునందు దైవసంపదకు సాధనంబైన యహింసాధర్మమును సాధించి స్వీయప్రయోజన ములకును లోకకళ్యాణమునకును గాంధీమహాత్ముని సంకల్పమును సఫలముచేసే విత్తమైన తీర్థయాత్రా ప్రసాదమును బడయుదురు గాత!

క్రీయాకా స్వధర్మో విరుణః పరధర్మా త్యక్షిణీతాత్ స్వధర్మే నిధిం ప్రాయః పరధర్మో భయావహః||

ఆయుర్వేద మహాసభ

బెల్గాంలో జరుగు సభ లన్నిటితోబాటు ఆయుర్వేద మహాసభ నేడు సమావేశమగును. స్వరాజ్యమునకై జేయు సంరంధముతోబాటు దేశీయవైద్యపునరుద్ధరణకై యిప్పటి ఆయుర్వేద, సిద్ధ, యునాని భిషగ్విద్యులు చేయు ప్రయత్నములు ప్రశంసార్హము లయినవి. మన దేశము బ్రతికి చెడిన స్థితిలో నున్నది. ఇప్పుడే మరల నీ దీనస్థితిలోనుండి లేచి పూర్వవైభవమును విని గర్వపడుటయేగాక అంతటి ప్రసిద్ధిని బడయుటకై యుద్యమములు బయలుదేరినవి. అందు దేశీయవైద్యపునరుద్ధరణకై చెన్నపురియందు యిదివరలో పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారును ఇప్పుడు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద బోషధశాలను స్థాపించి స్వయముగ శాస్త్ర రీత్యా బోషధములన్నిటిని తయారుజేయుచున్న డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతిగారును చాల పరిశోధనల జేసి కృషిసల్పిరిని చెప్పవలసియున్నది. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య వైద్యపద్ధతు లన్నియు నేర్చుకొనినవారి కిందునందుగల విశేషము తెక్కుడుగ దెలిసి యెటు పిలయిన నటు చికిత్సజేయగలుగుదురు. ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో సూతనముగ నిర్మింపబడిన భారత వైద్యపాఠశాలకు ప్రిన్సిపాలుగారైన కాప్రెసు శ్రీని వాసమూర్తిగారు ప్రాకృత్యము వైద్యశాస్త్రము లందు కృషి చేసి బిరుదములబొందినవారు. అట్టివారు

ఆయుర్వేద మహాసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుట యొక్కదు ప్రయోజనముగ నుండు నని చెప్ప వచ్చును. వారి అధ్యక్షోపన్యాసమునందు ముఖ్యముగ నొక్కవిషయమును దెల్పిరి. వైద్యశాస్త్ర విధానము లెన్ని యన్నవో యన్నిటియందును గల విశేషములు గమనించి మన దానిలో లేని సంగతులను యితరవాని నుండి పరిగ్రహించవలెనని తెల్పిరి. ఇది ముఖ్యమైన విషయము. ఏవైద్యవిధాన మైనను పరిపూర్ణత గాంచవలదు. ఒకవేళ పరిపూర్ణత బొందినను పరి శోధకుల దృష్టి కంటకు గాన్పించక మరియొకవిధానమునందు సూతనవిషయ మున్నటుల గనుగొని నపుడు దాని ననుసరించుటయే యుత్తమమార్గము. పాశ్చాత్య ఔషధములచే గుదురిని రోగములు దేశీయఔషధములచే కుదిరినటుల మనము విను చున్నాము. అందుచేతనే పాశ్చాత్యులుగూడ ఇం దలి ప్రాశస్త్యమును గుర్తించుచున్నారు. కావున ప్రాకృత్యము వైద్యసమ్యేళనమునకు చెన్నపులో నెలకొల్పబడిన భారతవైద్యపాఠశాల తోడ్పడునని తలపడచుచును.

వైద్యముయొక్క పరమావధి మానవజాతికి మేలు జేయుటదప్ప మరేమియునులేదు. ఆరోగ్యము కన్న నెక్కువైభాగ్యము లేదని పెద్దలు చెప్పుదురు. వైద్యశాస్త్రము రోగములు వచ్చినపుడు గుదుర్చుటకే గాక అవి రాకుండుమార్గములగూడ జూపవలయును. మన దేశమునందు ఆరోగ్య పక్షము లన్నియును మతభిర్యములుగ నిర్ణయించబడ నవి. అట్టి నియమములను మన ముల్లంఘించుట చేతనే రోగముల కాలవాలమగుచున్నాము. ఇక్ష్వా లమున రోగములు రాకుండు జూచుకొను నుద్దేశ్యముకన్న రోగములువచ్చిన, వైద్యులు లేక పోయినారా యనుభావ మెక్కువైనది. అనగా రోగములు రావలెనని కోరికయున్నదనికాదుగాని ఆరోగ్యపక్షములు నియమములపై లక్ష్యము పోయినది. ఈ కాలమున పాశ్చాత్యభౌతికాచారములే మనస్సునకు నాటగలవు. అట్లే పాశ్చాత్యవైద్య మే ఆచారమైనది. అదివద్దని కాదుగాని మన దేశమునందు సంపూర్ణాభివృద్ధి గాంచిన ఆయుర్వేద, సిద్ధ, యునాని పద్ధతుల నేల ప్రయోగించిచూడ గూడదని యడుగుచున్నాము. ఆరోగ్యమే పరమావధి యైనపుడు వైద్యమునం దెట్టిజాతిమతవిభేదములుగాని తలంప నక్కరలేదు. మన వైద్యవిధానమునే మన మవలంబించుచు అం దేమైన ముఖ్య లోపము లున్నయెడల వానిని నవరించుకొనవచ్చును. వైద్యవిధానమునం దెక్కువలెకువల విచారించనక్కరలేదు గాని పాశ్చాత్యపద్ధతులకును మనవానికిని భేదము గలదు. మన దేశమునందు పంచేంద్రియజ్ఞానమేగాక షష్ఠేంద్రియ ముతోదృష్టి యొక్కవగ గలదు. దీనిని పూర్వపు మహాబుధులే యనుభవమునందు జూపగల్గిరి. ఇప్పటి కై నను వైద్యమునం దాదృష్టిగల్గి నిదానముజేసి చికిత్స జేయగలవారున్నారు. కాని ప్రస్తుతము ఈదేశీయ వైద్యమునే సర్వానుసరణీయమును సర్వవైద్యమును జేయుట యెట్లును విషయ మాలోచించవలసియున్నది. చరకసుశ్రుతసంహితలను అందరకును ప్రయోజనకరముగ నుండునటుల ప్రకటించవచ్చును.

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
యథాశక్తిని తోడ్పడుదు

24.12.24

చందాలు
ఇదివరకు 50893-14.7
రోశాధిపతి కాళీనాథుని నాగేశ్వర రోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
రావుపంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు వసూలు మొత్తము
ఇదివరకు 24653-9-8, ఇదివరకు 24878-9-8

పూజానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, శంభు శెట్టినిధి, నుదామ.

వాసికి దోడు ఇతర వైద్యముల నభ్యసించినవారు అందునిందుగల విషయముల జూచి ప్రత్యేకముగ పుస్తకముల వ్రాయవచ్చును. ఈశాస్త్ర మంత యను దేశభాషలలోనే వ్రాసి నేర్పించెడల అను కూలముగ నుండగలదు. కాని యొక్కడు పరిశోధ నము జేసి యొక్కపరిశోధనమును సంపాదించుకొనిన యెడల ఆంగ్ల భాషావిజ్ఞాన మవసరమే యగును. అట్లుగాక చిన్నతనములో విషయసంపదను దెలిసి కొని భావనాగరిమ పెంపొందుటకు దేశభాషలే యాధారములుగ నుండగలవు. అందువలన శాస్త్ర బోధజేయుటకు దేశభాషలే యుపయోగించునెడల విద్యార్థులకు సుబోధకముగనుండును. అయితే సరి యైన మూలకను గుర్తించి సిద్ధాపథముల తయారు జేయుట యెట్లుని శ్రీనివాసమూర్తిగారి రచన గుచు న్నారు. ఇందులకు సుప్రసిద్ధినిపుణుల నొక స్థాయి సంఘముగ నేర్పరచి అష్టాష్టమ సమావేశమై భారత సిద్ధాపథములను ప్రకటించునటుల జేయవలెనని తెల్పుచున్నారు. కాని అది చాలపెద్దపని. మనదేశమున నిందులకు ధనవంతులును, దాననిర తులును, పరిశోధనాలయములును, విశ్వవిద్యాలయములును బూనుకొనవలసి యున్నది. మన ఆయుర్వేదాపథములం నెంతయో పరిశోధ నము జేయవలసినది గలదు. ఇందు వట్టిమూలకలే యని నిరసింపజనదు. వీనికై యెంతయో పని జేయవలసి యున్నది. సిద్ధాపథములు తయారుజేయుటకు వ్యయప్రయాసలును కాలహరణమును నెంతయో యగును. ఆయుర్వేదాపథములన్నిటిని పరిక్షిలించి పరిశోధించుట కెంతయో కాలము పట్టును. పరిశోధనాలయములను విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింపవచ్చును. ప్రజారోగ్యమునకు సరిపోయినంతవరకు వైద్యమును నేర్పుట ప్రధానకర్తవ్యమైయున్నది. ఇందుకు తగినపుస్తకములును, ఉపాధ్యాయులును దొరకుట కష్టముగ నుండవచ్చునుగాని అట్టికష్టముల దాటి దేశీయ వైద్యమును అభివృద్ధిజేయుట ధర్మమైయున్నది.

సింహళం గాంధీ
సింహళ దేశీయమహాసభ కార్యకర్త పహించిన సి. ఇ. కొరియాగారు, యీదేశమున మహాత్మనివలెనే సింహళములో సిహ్నాలీకురు తమ ఘులకు, మహమ్మదీయులకును అన్నిజాతులవారికిని కాంగ్రెసునందు సమానపదవి నొసంగుటకు కంకణముగట్టుకొని వికమత్యమునకై పాటుపడుచున్నారు. ఆయన ఉపన్యాసమునందు యీక్రిందిమాటలు ముఖ్యముగ గమనింపవలసియున్నవి. 'స్వరాజ్యము

మాటలతో రాదు. త్యాగవిస్తానభవములచేతనే వచ్చును. నే నందులకు సిద్ధముగనున్నాను. ఎంతటి కష్టములనైన నేను మీతోబాటునుభవించెదను. మీరు అధికారుల అనుగ్రహముపై ఆధారపడి నుఖమనుభవింపవోరు నెడల అట్లేచేయుడు. నేనుమాత్రము మీతో జేరజాలను. మీదేశీయులు ప్రభుత్వకారిత్యముక్రింద, ఆత్మను సశింపజేయు క్రానుకాలనీపరిపాలనముక్రింద అణగిపోవుచుండ మీరు సౌఖ్యముతో తృప్తి వంతముగ నుండ జూచెదరు. నేను మాత్రము శాంతితో వైదొలగెదను." మహాత్ముడు త్యాగ విస్తానభవములపైనే స్వరాజ్యము చేయూరు నని తెల్పిన విషయములు యందు గాన్పించుచున్నవి. కొరియాగారు గూడ అసహాయోద్యమ విధానమునే యవలంబించుచున్నారని నిస్సంశయముగ జెప్పుచున్నాను. సిహ్నాలీలు ఇందు కంగీరించి ఆయననాయకత్వమున నడుచుకొని విభేదములను బాపుకొందు రని నమ్మెదము.

శిరోమణిగురుద్వార ప్రబంధక కమిటీ
ఉపసంఘముయొక్క నిబంధన
అవ్యతరము, డిశంబరు 22:— నడైఖాయి అను గ్రామముందు జాన్సే జాసింగు తుపాకి ప్రేల్సు లచే ఆకారీ జరితుం దొకసభ్యునకు తుపాకిదెబ్బ దగిలెను. ఈ విషయమును విచారించెయటకు శిరోమణి కమిటీవారిచే నొక సంఘము నియమింపబడెను. జాతాసభ్యుని ప్రేల్పున యునని ఉద్దేశ్యార్థకముగ జన్సేరింగుగారు తుపాకి ప్రేల్పు లేదనియు, ఆకస్మాత్తుగ తుపాకి ప్రేలేసనియు కమిటీవారు పూర్తి చేయుటచే శిరోమణి కమిటీవారు ఇక నే చర్యయు దీసిగొనవలయులేదు. గామును తినిన ఆకారీ జరి సభ్యుడగు భాయి బ్యురింగింగుగారు నెమ్మదిగనున్నారు. గాయము పూర్తిగ మానుటచే అవ్యతరమునుండి ఆకారీ జరిలో జేవటకు వడలుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

మధ్యధరాసముద్రముందు తుపాను
ఒడలు ఆలస్యముగ వచ్చుట
బొంబాయి, డిశంబరు 23:— మధ్యధరాసముద్రముందే తుపాను వచ్చుటచేతను నూయజాకాయ దాటుట ఆలస్యమగుట వలన ఏడెనిగేపుకుండి నైసాబ్ బయలుదేరుట ఆలస్యమయ్యెను. 11-వ తేదీ నీనుబుపాలకు దీసికొని ఏడెనిగేపు 3-వ తేదీన మొరియా ఒడ వులెను. మామూలుగా ప్రయాణము సర్వస యోధ మధ్యధరాసముద్రముందు తుపానుచే ఆలస్యమైన ఒడ మొరియా బొంబాయి 26-వ తేదీకే చేరును. (అ. ప్రె.)

కోహటు పలాయనములు
ఎనమందుగురు నిష్పంధింబరి
లాహోరు, డిశంబరు 23:— కాశ్మీరిండిగరముందు గల కోహటు హిందువులలో నెనమందుగురు పోలీసువారిచే అరెస్టు కాబడినది రావల్ పిండినుండి వార్త లరుచుచున్నవి. కోహటునుండి పలాయనమైన హిందువులు సమావేశమై నిర్భయ భింపబడినవారని ఆభివందించిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

ఇంగ్లండు - కిస్మసు

సార్వభౌముడు స్వాగ్రహించు బోవుట

లండన్, డిసెంబరు 22:— కిస్మసు సెలవులు ప్రారంభమైనవి. పార్లమెంటు మాయబడినది. మంత్రులు సెలవులను ఆనందించుచున్నారు. వారాపత్రికలలో రాజకీయములు అంతా వ్యాప్తము గాంచుటచేదు. యుద్ధమునకు ప్రార్థనలు చేయుటకు కిస్మసు ఉత్సాహము జరుగు ననుకొనుచున్నారు.

సార్వభౌమదంపతులు మేరీ రొకొమార్తెతో స్వాగ్రహించు బోయిరి. క్రీస్మస్ రోజులు ఇచ్చట గలవెదయ.

రాంశేండ్ నాల్గవారు ఆంగ్లపుత్తుకు బయలుదేరిరి తాను హాయిగ నిద్రించి విశ్రాంతిగొనుటకు బోవుమంటి నని మద్దనాల్గవారు చెప్పిరి.

యార్కు ప్రభుద. పతులు

మంబాసా జేరుట

యార్కు ప్రభుదంపతులు మంబాసా జేరిరి. కన్యా అధినివేశములో డిసెంబరు 12 వకు ఆగెదయ. మేరు, మ్యాసీంజువ్యలలోనికొకడ బోయెదయ. తిరువార ఉగండా కేగెదయ. నైలు మార్గముగ ఇంటికి బోయెదయ.

మంబాసాలో గవర్నరు ఇతర అధికారులు విసతిపత్రమును సమర్పించిరి. ఆగాభావ అనుచరులగుడ గౌరవించిరి. తదనంతరము ప్రభుత్వధివాసును కేగిరి. కిస్మసులు జరిగెను. విందు లారగించిరి.

ప్ర్యాంక్-సోవియటు ఒడంబడిక

రాయ బారములు ఆగుట

లండన్, డిసెంబరు 18:— ప్ర్యాంక్-సోవియటు రాయ బారములు అగిపోయినవి. కారణము జెప్పలేదు. సోవియటు ప్రభుత్వముతో ఆలోచించుటకు క్ర్యాసిన్ గారు మాస్కో కేసు చున్నారు.

మెక్కాను మరల స్వాధీనము

జేసికొను ప్రయత్నములు

అమీరాల్ ప్రయత్నములు

లండన్, డిసెంబరు 18:— విమానములతోడను, ట్యాంకుబండ్లతోడను మెక్కాను మరల జయించుటకు అమీరాల్ గారి ప్రయత్నములు వ్యర్థమైనవి.

ఇద్దరువైమానికులను ఈజిప్టునుండి ఇంగ్లండుకు తిరిగి వచ్చుచున్నారు.

అమీరాల్ గారి వైమానికవర్గాన ముగ్గురు వైమానిక శాసితలు ఆరుగురు పనివాండ్లు గలరు. ఒక్క ఆంగ్లేయుడు తప్ప కిక్కిరవారిందరును రషియనులే. ఆరు విమానములతోను మూడే పనిచేయుచున్నవి. ముందుగుండుసాముగ్రి లేదు. బెర్లిన్ నుండి 5000 పానుల ముందుగుండు సాముగ్రిని తెప్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్న ప్రస్తుతము ముందుగుండుసాముగ్రి లేదు.

ఇలిస్ సాదుగారు విశాఖ బోవుటచే పర్ జాకాపిల్సీగారు ఇంగ్లండుకు బోవుచున్నారు.

వైమానిక వైమానిక ప్రయత్నములు వ్యర్థమగుటచే మెక్కాను నాలుగు మాసాల మట్టచేసి తిండిలేక మాడునటుల జేయవలసింది. కాని ప్రజలకు తిండి విస్తారముగ సప్లయచేయుటకును. బోలిషివిష్టు కాన్సులు కాకి మాపుగారు జెడ్డాలో ముఖ్యముగ ప్రచారమునబుచ్చుచున్నారు. జెడ్డాను తమ ప్రచారమునకు ఆధారముగ బోలిషివికులు చేసికొనుచున్నారు. సుబల్కాములలోతమ ప్రచారమును సల్పునెంచిరి. జెడ్డా మాస్కోలమధ్య గుట్టపుసందేశకుల సేర్పాటుజేసి ప్రచారమును ఈజిప్టు నూదానులలోగూడ సల్పు సమకట్టిరి.

పనిలేనిబిటిషుకార్మికులు

చాలవరకు సంఖ్య తగ్గుట

రైల్వేవిధానమే కారణము

లండన్, డిసెంబరు 22:— రైల్వే పునర్నిర్మాణముచేతను రైల్వేను విస్తరింపజేయు విధానములచేతను పనిలేని కార్మికుల సంఖ్య తగ్గినది. ఇకముందుగూడ పనిసంఖ్య చాల తగ్గునని ఆశించుచున్నారు. లండన్ మిడ్లండు స్పాట్స్ రైల్వేవిధానము చేసగముకాలము పనిచేయున్న పనివాండ్లకు పూర్తిగ పని లభించినది. ఇతరకంపెనీలగుడ చాలమంది పనిలేనివారలకు పనిని చూపుచున్నారు.

హెరియటుగారిని ఆశ్రయించుట

సావియటులను దూరము

క్రాత్రిగ వ్యర్థమైన నేమనలు రిజర్వును తీసు సందర్భమున హెరియటు ప్రభుత్వమును మిల్లరండుగారు తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి నెలలించియున్న విధానము రిజర్వును ప్రాంగుతును విశాఖకరముగనుటచే తమ నేమనలు రిజర్వుకనుతీసు సేర్పాటుల జేసితిమనిరి.

మరల మిల్లరండుగారు రాచకీయములందు ప్రవేశించుటకిదే ప్రభువు మునుచున్నారు. అందుచే మిల్లరండుగారి ఆక్షేపణ చాల ముఖ్యమైనదనుచున్నారు!

ముఖ్యముగ హెరియటుగారి విదేశాంగ విధానమును ఆక్షేపించిరి. సోవియటు ప్రభుత్వమును గుర్తించుట తప్పనిది. సోవియటు ప్రభుత్వము లజ్జాకరమనియు సేరముతో గూడుకొన్నదనియు నుడిచిరి. రషియాలో వర్తకముజేసి బాగుపడుటకు ఇటలీవలెను. కాని లాభములేదనుకొనిరి. అందుచే ప్రెంచి రాజ్యములో సోవియటు కార్యాలయము నెట్లు సేర్పాటు జేసిరనిరి. జనీవా ఒడంబడికను అంగీకరించినను అయ్యది కాంతి స్థాపనమునకు అభివమియజాలదు. దానిసెప్పుడు మరల పరిక్షించుటకు ప్రారంభించెదరొ జెప్పజాలము. జర్మనులు పరిహారమును ఇచ్చునంతవరకు డాన్ నివేదిక ముపకరించును. అది ఎంతకాలము జరగనో జెప్పలేమనిరి.

మిల్లరండుగారిట్లు హెరియటు ప్రభుత్వము నాక్షేపించుటచే ర్యాడికలు సోషలిస్టు పక్షమువారి కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. మిల్లరండుగారు ప్రతిపాటుడనియు రిపబ్లికనులు అందరును మిల్లరండుగారు లేవదీసిన సంఘముపై తిరుగుబాటు సేర్పాటుజేయవలెననిరి.

జి నీ వీ పు లే ఖ

సోవియటులు నిజముగాదనుట

లండన్, డిసెంబరు 22:— సోవియటు రాయ బారి అస్తికాచార్యులగుట కిట్లు తెలియజేసిరి. జి నీ వీ పు గారు ఆలేఖను నిజముగనే వ్రాసినవియు అందరి ఆసక్తియు లేదనియు ఆలేఖను విచారించుట కేర్వకంపబడిన ప్రత్యేకసంఘమువారు జెప్పినవియు దానిని బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారు నమ్మెదరనియు జోయింకాఫ్ హిస్టుగా రనిరి. అసందర్భమున నిజము దేలుటకును, విచారణకు సౌకర్యముగ నుండుటకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఆలేఖ సందశేసినవ్యక్తికి అభ్యంతరము లేకుండ ప్రియముండి బయలుదేరి పోవుటకు అంగీకరించుటకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారు.

సకలత్వాలాగారు

కార్మికపక్షము నాక్షేపించుట

కమ్యూనిస్టు పక్షమున కంతకును సకలత్వాలాగారొక్కరే సభ్యులగుటచే తాముపాడింపదలచిన సవరణనుపాడించుటకు పిలువేక పోయెను. కమ్యూనిస్టు సభ్యులను కొనియాడుచు కమ్యూనిస్టుసభ్యులసంఖ్య తక్కువగనున్నవారు మంచిపని చేసి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. అందుచే సభవారు తన మాటను ఆలకించవలెననిరి. కార్మికసభ్యులు తమ సిద్ధాంతములను విడదాడినందులకు ఆక్షేపించిరి. ఈజిప్టును భారతీయులను కార్మికపక్షమున నమ్ముకొనిరి. కామన్సువర్గాల జెప్పిరనిరి. కాని అదినిజముగాదనిరి. కార్మికపక్షమునకు బోరి పక్షమునకు వ్యత్యాస మెక్కడో తెలియదనిరి.

కెన్యా యభివృద్ధి

వర్తకసమాచారమునకు ఏర్పాటు

నయిరోబీ, డిసెంబరు 18:— వర్తకవిషయమై సంగతులన్నిటిని తెలిసికొనుటకు, ఏర్పాటు జేసుటకును 5000 పానులను అధినివేశ కార్యాలయమువారు ఖర్చుపెట్టెదరిని విని కన్యాభావనసభవారు సంతసించిరి.

లండన్ లో ప్రచురణసంఘమునగుడ ఈవిషయమై నెలకొల్పెదయ. వచ్చేసంవత్సరము చెల్లీపదర్శనము నిమిత్తము ఇంకొక 5000 పానులను ఖర్చుపెట్టెదయ.

నూటికి ఇంకొక 10 చొప్పున చేర్చిన ఆసామ్య సహృదయని కంట్రాక్టులు చెల్లువుచున్నారు.

ప్రదర్శనసంఘమువారు అధినివేశములకు ఆర్థికసహాయమును జేయుటకు నిశ్చయించిరి. కాని ఇంత మొత్తముని లేలేదు.

ఇండియాకు వర్తకపు బ్యాంకు

ఏర్పాటు జేయు టవసరము

లండన్, డిసెంబరు 18:— వర్తకాభివృద్ధి సంఘములో కలసి పనిచేయుటకు ఇండియాలో క్రేడిట్ బ్యాంకు సేర్పాటు జేయుటవసరమని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికలో జేమ్సు దార్లెలుగారు వ్రాయుటకు సమకట్టిరి. ఇంపీరియలు ఇండియను బ్యాంకుగూడ మార్కపుపనిని చేయలేకున్నదనిరి. అధినివేశములందు పనిజేయుటకు అవకాశములేవు. అగ్లో ఇండియను వర్తకమునకు రూపాయిని కరెన్సీక్రింద మార్చుటకు పిలువేకపోవుటచే నష్టముగ నున్నది. ఇది జర్మనులకు లాభకరముగ నున్నది.

బ్రిటిషు బ్యాంకులు

చీనావలె ఇండియాలో బ్యాంకు సౌకర్యము సేర్పాటు జేయనిచో దేశీయులే బ్యాంకులను ఏర్పరచవలసి వచ్చునని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

దండే ఎన్నికలు

కార్మికసభ్యుడు గెల్చుట

లండన్, డిసెంబరు 22:— ఈడీ మొర్రెలుగారు చనిపోవుటచే ఆస్థానమున కార్మికసభ్యుడు జాకాఫ్ గారు రెమ్మకొనబడిరి. లిబరలుసభ్యుడు సైమాన్ గారు ఓడిపోయిరి.

హాడెసుగారు

కార్మికప్రభుత్వమును ఆడిర్ రాల్ఫ్ కి విజులార్డుగ నుండిరి. ఇక్కడ మరల గవలపనిలో దిగుచున్నారని తెలియచున్నది. మొదట గవలపనివారుగ నుండి ఆసంఘమునకు కార్యదర్శిగ ఏర్పడిరి. కార్మికప్రభుత్వమేర్పడినపుడుఆడిర్ రాల్ఫ్ గారుపోయెను. పోయిన ఎన్నికలలో ఓడిపోయిరి. గవలసంఘములో హాడెసుగారు దేదియు లేకుండెను. ఇతరవ్యవహారములందు ముఖ్యస్థానము నిచ్చెద మనిరి. కాని తనజీవితమును గవలపనివాండ్లకై వారపోయ. సమకట్టుటచే ఆపవలను నిరాకరించిరి.

గెజెట్ ఆఫ్ యిండియా

చిరుదుల ప్రకటనము

దిల్లీ డిసెంబరు 28:— అసాధారణమైన యిండియా గెజెట్టు జనవరి 1 వ తేదీన ప్రచురింపబడును. చిరుదులను ఈయబడినవారి పేర్లు యందు బ్రవర్తించబడును. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిజ్ బాపి మల్ జుగాల్ కి యోరుకంపెని

దివాలాదీయుట

అమృతసరము, డిసెంబరు 28:— ఈకంపెనీవారు అనేకమందికి ఈయవలసిన బాకీలను చెల్లించజాలనందున స్థానిక వర్తకులు యీకంపెనీ దివాలాదీసినదని ఉత్తరువు చేయవలసినదని వరఖాస్తుచేయగా, స్థానికాకాకోర్టు జడ్జిగారగు జే. జకాడ్డీను ఖానుగారు అట్లు ఉత్తరువునిచ్చిరి. ఈకంపెనీకి 10 లక్షలవరకు ఋణములున్నవి. జడ్జిగారి ఉత్తరువుచే ఋణదారులకు గలరెండుశాతములు మూసివేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

1925-26 సంవత్సరమునకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కంట్రాక్టులకు టెండరులు వాటికి ఎదురుగా తెలుపబడిన తేదీలందు కమిషనరుగారిచే రిప్పనుభవనమునందుగల వారికార్యాలయమునందు పగలు 12 గంటలకు అంగీకరించబడును.

కంట్రాక్టు పేరు	టెండరును అంగీకరించు తేదీ
అహారసదార్థములు ఇతరసదార్థములు సరఫరాచేయుటకు టెండరులు	
1. కృష్ణాంపేట, తండ్రియా రేవులోనున్న అంటువ్యాధి ఆస్పత్రులకు, రాజా సర్ రామస్వామి మొదలయ్యారు లైయింగు ఇన్ ఆస్పత్రికి.	6-1-1925
2. (a) కృష్ణాంపేట, తండ్రియా రేవులోనున్న ఆస్పత్రులకు, రాజా సర్ రామస్వామి మొదలయ్యారు లైయింగు ఇన్ ఆస్పత్రికి, (b) కొన్ని శిశు సురక్షణాలయములకు (c) పీపిల్సు చార్జ్ లోనున్న కొన్ని జంతువులకు.	6-1-1925
3. (a) మాంసాహారము (b) ఇతరవస్తువులు జంతువులకు సరఫరా చేయుటకు టెండరులు.	7-1-1925
4. డిస్ ఇన్స్ ఫెక్ట్ న్టులు సరఫరాచేయుటకు టెండరులు.	7-1-1925
5. చాకలపేటలోనున్న కార్పొరేషను ఔషధశాలలకు, శిశు సురక్షణశాలలకు బజారు ఔషధములు, ఆస్పత్రి పరికరములు సరఫరాచేయుటకు టెండరులు.	8-1-1925

కావలసినవారు చెన్నపురి కార్పొరేషను, హెల్తు డిపార్టుమెంటుకు వ్రాసిన అచ్చు టెండరు ఫారములు పంపబడును. అందులోగల నిబంధనల ననుసరించి నదరు టెండరుఫారములలో పంపబడిన టెండరులుమాత్రమే అంగీకరించబడును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను, జనరల్ డిపార్టుమెంటు }
20-12-1924

జి. టి. బోగ్
కమిషనరు

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచికయందును 3, 4

రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింపబడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములలో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విషపత్రిక	"	0	10	0

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్డను పంపిన కళియ్య తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సాము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు నుభవింపను.

మీ నే జ రు, భారతి.

పోస్టుబాక్సు నెంబరు 712 మద్రాసు.

నమూనాలు

బరువు తగ్గువలకు

యినాముగా పంపబడును

చ్యవనప్రాసనను

వాడుడు

కఫహారమునకు నిరుపమాన మైనట్టియు అద్భుతమైనట్టియు టానికు నవీన ఫలములనుండి

ఓషధులనుండి తయారు చేయబడినవి.

- (1) క్షయ, ఉబ్బనము (దీర్ఘ వ్యాధి) రొమ్ముపడిసెము, కృశించుట మొదలగు వ్యాధులకు ఇది విశేషముగా వాడబడుచున్నది.
- (2) మంచి ఆకలిని హెచ్చించుటచే కాఫ్ లివర్ ఆసుల్ కంపెనీ చాలా శ్రేష్ఠమైనదని నమ్మబడుచున్నది.
- (3) ఇది మంచి సువాసన, రుచి గలిగియున్నది.
- (4) మిక్కిలి బాధకరమైన దగ్గులకు దీనిని విడువక వాడుటచే కఫము హెచ్చుగాకుండ ఖండించి, బయటికి తెచ్చును.
- (5) ఇది నరములను వృద్ధిచేయును. కనుకనే మితిమీరిన సంసార సౌఖ్యముచే గలుగునట్టి మనోవ్యాధులకు, శరీర సంబంధమైన వ్యాధులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరము.

4 ఔన్సుల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0

1 పౌను డబ్బా 1 కి రు 3-0-0

(డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి. ఏ., ఎమ్. బి. అండ్ సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపించబడిన)

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మాసిలో దొరకును

186, మౌంటు రోడ్డు మద్రాసు

66, చిత్ శేట బెంగుళూరు సిటీ

నిర్గుణుల విచారణ క్రింద తయారు చేయబడిన నిర్దుష్టమైన ఆయుర్వేదీయ ఔషధములు

దొరకు ఔషధశాల మోసపోకుండుటకై

“ఆంధ్ర” అను పదమును గమనించి చూడుడు.

స్థానిక వార్తలు

పార్కు వేడుకలు:—పార్కు వేడుకలు నేడుదయం ప్రారంభించిరి.

వరదనహోయనిధి:—నుదరాసు వరదనహోయనిధికి రెండు 2677-9-8 నిరాశములక్రింద వచ్చినట్లు వరదనహోయ సంఘ బోధాధికారి తెల్పుచున్నాడు.

సుగుణవిలాససభ:—సుగుణవిలాససభ శేపు 5.30 గంటలకు తెలుగులో శ్రీకృష్ణకులాభారమును, ఎల్లండి 5.30 గంటలకు ఆరవములో హేంరెట్టు (Hamlet) నాటకమును డిల్లీరియా పురమందిరమున ప్రవర్తించును.

విందు:—అఖిలభారత ప్రాచ్య విద్యనృహసభలో గానమొనరించిన గానవిద్యార్థులకు శే. ఎస్. శేషగిరీశు ఎగ్జ్యూకుట్ పోలీసుగవిమనర్ బోర్డునందున్న శేసరీకుటీరమున శేపు 3 గంటలకు విందు జరుపుదురు.

నాల్గవ వేదాంతసాధనమావేశము:—చింతా ద్రిపేట ఆయామొదలిపిథిలో నున్న కల్యణకన్న కెట్టిపాతకాలలో 25 తేదీనుంచి 28 వరకు 4 రోజులు జరుగును. వేదాంత మునుగుర్చి తెలుగు, ఆరవము, ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసములు జరుగును. ప్రతినిధులుగా వచ్చినవాటికి భోజనవసతులు అందించుగా ఏర్పాటు చేయబడును. అందరును రావచ్చును.

రాకపోకలు:—దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (అంద్రప్రదేశ్ సంపాదకులు) పల్నాడునుండి వెళ్లి, సి. గోపాలమినను, రాఘవరెడ్డిగార్లు నేడు మధ్యాహ్నము డెల్లాయనకు కలవరమైరి.

సర్. శంకరనాయుడుగారు, ఆ. భా. సంఘసంస్కరణ సభాధ్యక్షులు డెల్లాయు నేడు చనిరి.

రిజెన్సీ సభ్యుడు ఎ.కె. మాత మైకేలుగారు పరిశ్రమల కాళు డైరెక్టరు క్షామకుగారు, నాల్గవ వేదాంతము నిన్న రాత్రి ఉపహండ్లము చనిరి.

సర్ గార్డను (శేజురు, డెల్లీ. సి. జోనర్టీగార్డు కలకత్తాకు, అభివృద్ధికాళి కార్యదర్శి కుమారులు తంజావూరుకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

నాల్గవ వేదాంతము మాధవనాథుగారు, పోలీసు సుపర్వైంటెంటుగారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

సింహళము అడ్వోకేటుజనరలు వేరి సుందరంగారు డెల్లాయనకు పోవువార్తమున చెన్నపురి చేరిరి.

అబ్దులు హమీదుఖానుగారు

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుడగు అబ్దులు హమీదుఖానుగారు చిత్రారు నెల్లూరుజిల్లాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము తరపున మదరాసు కాంగ్రెస్సభ్యత్వమునకు నిలచుచున్నారు.

టెరియంటల్ కాన్ఫరెన్సు పండితసత్కారము

మదరాసు సిటీలో హాసునందు ఈ దీనింబడునెల 22,23,24 తేదీలందు మహామహాపాధ్యాయ డాక్టరు గంగా నాథబాగారి యాధిపత్యమున జరిగిన ప్రాచ్యభాషాభిజ్ఞ మహాజనసభ (ఓరియంటలు కాన్ఫరెన్సు) యందు విద్యత్వవ్యాప్తము దాదాపు 100 కాలిఫల సభాధ్యక్షులచేత పండితుల కొసంగబడినది. ఆంగ్లములో ఈక్రింద వ్రాసినవారికి సభ్యులందు కాలిఫల ఇయ్యబడినది.

- చదలువాడ సుందరరామ కృష్ణులుగారు.
- వల్లూరి రామకృష్ణచయనులుగారు.
- గొల్లపూడి లక్ష్మణ సోమయాజులుగారు.
- మహామహాపాధ్యాయ తాతారాయడుకృష్ణులుగారు.
- గంటి నూర్యనారాయణకృష్ణులుగారు.
- జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు.
- పురాణము నూర్యనారాయణ శర్మలవారు.
- వేటూరు ప్రభాకరకృష్ణులుగారు.
- వేమూరు శ్రీరామకృష్ణులుగారు.
- అక్కిరాజు ఉమాకాంతముగారు.
- కనుపర్తి మార్కండేయశర్మగారు.

(ఒకవిలేఖరి)

పార్కు నోడములు

ప్రతి సంవత్సరమునైనా, ఈవత్సరముగూడ (పార్కు ఇండియను అథ్లెటిక్సుసంఘము) దక్షిణఇండియా వ్యాయామ క్రీడల సంఘమువారు పార్కునందు క్రీడలను నెలవులందు చేయుటకు విన్నోదములను యోగ్యుచిరి. ఈయందుము 9 X. 15 నిలకు గ్రహముపరి గారి యధ్యక్షత క్రింద నీవేడుకలు ప్రారంభమయ్యెను. డాక్టరు పాండలేగారు గ్రహముపరి గారిని ప్రారంభోత్సవమున కధ్యక్షతవహించవలెననిగోరుచు, దక్షిణఇండియా వ్యాయామక్రీడలసంఘము 25వత్సరములకుపూర్వము స్థాపించబడిననియు, అప్పటినుండియునుగూడ ప్రతివత్సరమును నిట్టివేడుకలు జరుపబడుచుండెననియు నుడిచిరి. ప్రతివత్సరమును జరుపబడు విన్నోదములకుగొన్నిక్రొత్తవిన్నోదములు జేర్చబడినవి. దేశీయపరిశ్రమల ప్రదర్శనము, రేడియోప్రదర్శనము, స్కాటు క్రాఫ్టుల ప్రదర్శనము మొదలైనవిన్నోదములు క్రొత్తగా జేర్చబడినవి. తరువాత గ్రహముపరిగారు, పార్కువిన్నోదముల ప్రారంభింపబడినని ప్రకటించుచువిక్రీలిసంతోషముతోనట్లు జేయుచుండినని నుడిచిరి.

దేశీయ వస్తుప్రదర్శనము

ఈ వత్సరము పార్కు విన్నోదములలో బాటు దేశీయ పరిశ్రమలప్రదర్శనమునుగూడ దక్షిణఇండియా వ్యాయామక్రీడలసంఘమువారు ఏర్పరచిరి. ఈ యందుము 10.15 గంటలకు వ్యాయామార్తి దేవదాసుగారి సతీమణిచే నత్యుత్సాహముతో ఈ ప్రదర్శనము ప్రారంభోత్సవము జరుపబడినది. ఈయత్సవమునందు చాలమంది ప్రేక్షకులు వచ్చి పాల్గొనిరి.

దేవదాసునటీమణిగారు

ప్రదర్శనమును దెరచుచు నిట్లు నుడిచిరి: ఈ ప్రదర్శనమును జరిగెంకపరువగోపములు గొప్ప గౌరవముని యొందుచు న్నాడు. ఇందు దేశీయముల వస్తువులు ప్రదర్శింపబడుటచే చాల యుత్సాహకరముకనున్నది. దేశీయపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుట ప్రతిభారతీయునియొక్కయు విధియైయున్నది. దేశముయొక్క సంపద చాలవరకు, దేశీయపరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధిపై శాధారణదీయుండును. భారతదేశ విజీవలివరకు చాల వరకు వ్యవసాయక దేశముగ నున్నది. భారతదేశము తనకు గావలసినవస్తువులన్నిటిని తాను సరఫరాజేసికొన కలుగునట్లు జేయువలసి యున్నది.

మనదేశమున ముడిపదార్థముల సంపద కావలసినంత గలదు. పరిశ్రమలం దుత్సాహమును మూలభనమును మాత్రమే గావలసియున్నది. ప్రస్తుతము మనదేశమునందలి ముడిపదార్థము లన్నియు విదేశముల కనుమరిజేయబడి తయారైన వస్తువుల రూపమున మూడుపాల్లురెల్లు వెలతో తిరిగి దిగుమతి జేయబడుచున్నది. దేశములోని ముడిపదార్థములను మిరే తయారు జేసికొన గలిగినయెడల చాలభనమును మనదేశమునందే నిలచునట్లు చేయగలుగుటయే గాక, ప్రస్తుతము పోలే విదేశములకు వలసదీయు కష్టపడుచున్న మనదేశములోని పొటకజనమునకు మనదేశమందే వనిని గల్గింప గలుగుదుము. విద్యావంతులను భనవంతులను న్యాయవాదవృత్తి మొదలగు వృత్తుల వైపు నుండి తమదృష్టినిమార్చి పరిశ్రమలపై బరపవలెనని గోరుచున్నాను.

ఈ ప్రదర్శనమునందు విదీధములగు వస్తువులు ప్రకటించబడినవి. ఇట్టి ప్రదర్శనము నేర్పాటుజేయు గలిగినందులకు దక్షిణఇండియా వ్యాయామ క్రీడా సంఘమువారిని అట్టి వస్తువుల తయారుజేసినవారిని అభినందించుచు ఈ ప్రదర్శనము జయప్రక ముగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

కాలజే పోషన్యాసములు:—స్వస్తిరక్తాక్షి

నామ సంలిర మార్గక్ష్మ బ 30 గురువారం (25-12-1924) ౫ గంటలకు శ్రీ ప్రహారంబా మల్లేశ్వరాంధ్ర గ్రంథాలయ సాధమునందు (౧) గృహపరిపాలనమును గురించి చిరంజీవి కూనుగుంట జ్ఞానప్రసాదాంబయ్యను, (౨) భక్తిమార్గమును గురించి శ్రీమాన్ కూనుగుంట రామస్వామిరత్త ఆర్యులవారును, కాలజేపమును జరిపెదరు.

కర్నూలు క్రాఫర్లుగారు

రంగూను, డిశంబరు 28:—యస్. యస్. ఆరంజోలా బీదోనాండి సరిసరితులుగ కర్నూలు క్రాఫర్లుగారు తిరిగి పాశ్చాత్యసంఘముయొక్క కార్యదర్శిగా క్రాఫర్లుగానున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

13 వ సహజార సమావేశము

రెండవరోజు కార్యక్రమము

ఈ క్రిందితీర్మానములపై భవారు రెడ్డినాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆమోదించిరి.

(1) సహకారసంఘసభ్యులకు వస్తువులను అరువుగా అమ్మరాదనియు అట్లమ్ముట సహకారభావమునకు విరుద్ధమనియు తెదుద్యము ప్రధానోద్దేశ మితవ్యయ్యసభాసమునకు భరగ కరమనియు యీసభవారు తలచుచున్నారు.

(2) స్వోపయోగముకొరకు వస్తువుల కొనుక్కొనువారి సంఘముల లాభముకొరకుమాత్రమే సహకారసంఘముల శేర్పడుట యీసభవారు రంగీకరించుటలేదు.

(3) తమతమ యుపయోగములకుగాను కలసి ప్రజలు ఏర్పరచుకొను సంఘములు భాగుగా పనిజేయునట్లు జేయుటకుగాను ప్రజలలో ప్రచారమొనర్చ వలసియున్నది. అందుకు నాను కో అపరేటివు స్టాన్సు ఉద్యమాదగ్యముల ప్రజలకు బోధించవలెను.

మూడవదిన సమావేశము

నిన్నురుల రెడ్డినాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద మూడవ దిన సమావేశముజరిగినది. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభముగిరినది.

మానసవస్తుమునకు శేసు

అలహాబాదు, డిశంబరు 28:— వెలిశేయుబడినవారి తో భోజనము చేసెనని ప్రకటించినందునకు రామకాంతమాలవ్య మొదలగు పదకొండుగురు మాంసవ్య కుటుంబముయొక్క సభ్యులపై పండిత సత్ నారాయణమాలవ్యగారు చేసిన మానవత్వపు ఫిర్యాదు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కొట్టివేసి ముద్దాయిల నందరను వదలివేసిరి. ప్రకటనయందుగల భావములు నిరాధారమైనవి గావనియు ముద్దాయిలు సవ్యాసములతో మెలిగిరినియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు దెప్పిరి. క్రిమినలు కోర్టురందు యిట్టిశేసు విచారింపుట తగదనియు మతముకే యిట్టికాయి చాలను దీప్తుః యనియు మేజిస్ట్రేటుగారు నుడిచిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కర్నీపోస్టాఫీసునందు దొంగతనము

మగ్గురు మనుష్యులు అరెస్టు చేయబడిరి

పునహ, డిశంబరు 28:— కడచినజూలై 30-వ తేదీన కర్నీ పోస్టాఫీసులో జేయబడిన కన్నముసందర్శమున మగ్గురు మనుష్యులు పోలీసువారితో అరెస్టుచేయబడిరి. 721 రూపాయలును 37 వట్టికామసర్వీఫీకేటును ఆహ్వాకు దొంగిలించబడినది. కర్నీయందలి 4/2 పయిసిర్కూటను సేనాయుడుండి ఫింవను దీసికొనుచున్నవానిద్వారా యీదొంగతనముయొక్క ఆహ్వాకి దెలిసెను. పోస్టాఫీసు కామ సర్వీకేటును అల్యారునందు యీ తమగొనుక్కునుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. సర్వీకేటు 2క క్రొత్తరకము కరంసీసీలు అని యీతని అభిప్రాయము. మరి యొకడు అల్యారులో బంధింపబడినది. మూడవనాకు కర్నీలో అరెస్టుకాబడినది. వీరు విచారణనిమిత్తము మేజిస్ట్రేటుయొద్ద జెట్టబడుదురు.

అఖిలభారత మహామదీయసమితి

పదివారవ వార్షికసమావేశము

బొంబాయి, డిశంబరు 28:—గౌరవనీయులగు సత్యుద్ రజాతీగారి అధ్యక్షత క్రింద యీనెల 30,31 తేదీలందు అఖిలభారత మహమ్మదీయ సమితి 16 వ వార్షికసమావేశము జరుగబడునని ప్రకటించబడినది. ఆ. ప్రె.

ఇంపీరియల్ సిటీజెనుసి. ప్పు కమిటీ

నేటాలుబరోల ఆర్డి నెన్సు

బొంబాయి, డిశంబరు 28:— నేటాలుబరోల ఆర్డి నెం నునకు సమ్మతిచ్చినందునకు యిండియాప్రభుత్వము న్నారిని ఖండించుచు సామ్రాజ్యపారవ సత్యముల సంఘమువారు యిండియా ప్రభుత్వమువారికి కంటినిచ్చిరి. ఆస్ట్రేలియా కామనుజుల్లు ప్రాంతై జనుగురించి ఆప్రభుత్వమువా శేమచర్య దీసికొనమన్నారో దెలిపివలయునని యీసంఘమువారు గోరుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

టారిఫ్ బోర్డు

కాంతపు పరిశ్రమ

దేశీయవార్తాపత్రికల విజ్ఞప్తి

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—కాంతపు పరిశ్రమ విరోధి వారికి మొదట స్థాపించబడినను అది యెల్లరచేతను జాతీయపరిశ్రమగా నెంచబడుచున్నదని వంగదేశమందలి దేశీయవార్తాపత్రికల యజమానులును సంపాదకులు డెల్టాను నోకవిజ్ఞప్తి టారిఫ్ బోర్డువారి కంపిరి. ఈపరిశ్రమచే వేరియంట్ల బెక్కు నూతన వ్యాపారసౌకర్యము లేవ్వడను. కేవలము దేశీయాల పెట్టుబడిచే అనేక కాంతపు యంత్రకాలలు స్థాపించబడినవి.

ఈపరిశ్రమ గర్భా మియబడుటచే నది అభివృద్ధి సాంతుటయేగా కనిపింపజేసినను సునిగియున్న బెక్కు పరిశ్రమలకు నూతనజీవ శక్తి బయలుపడెను. విదేశపు పోటీకి కొన్ని దేశీయపరిశ్రమలు తాళజాలక భగ్నమగుచున్నది.

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—టారిఫ్ బోర్డు విచారణ సేటి తోముగి సె. టిటామూర్ కాంతపుయంత్ర ప్రతినిధులకు సర్ విల్లిలికారే గారిని మరొకరైన ప్రతినిధులను పునఃవ్యవహారముగా విందిన పిదప టారిఫ్ బోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింప ప్రారంభించెను:—

గడ్డికంటే పెద్దది తుదకు బాగుగ నుపయోగపడునని మీ అభిప్రాయమా?

పెద్దది అభివృద్ధిగావించుటకు బోర్డువారు ప్రయత్నించవలయుననియో మీ అభిప్రాయము?

సర్ విల్లిలి:—మేము చూచునట్లు పన్నువృద్ధిచేయుటచే నచో మేము మరొకరినామయ్య ప్రోత్సహించుము. ప్రస్తుతము ఆర్థికపు యిబ్బందిచే అన్నియంత్రములను బాధబడుచున్నవి. నేను గడ్డినుపయోగించు యంత్రముల విషయమెట్లాడుచున్నాను. 'బాంటి' ప్రస్తుతమిచ్చెదరా యిచ్చినయెడల ఎంతకాల వః యాయుజుడును. అను విషయము దేలవలయును.

గిన్వాల్:—పెద్దదిగ జ్ఞాతో తయారుకాబడు కాంతముల కిప్పుఅదనపు రక్షణము చాలదని అనుకొనినచో, మీరు సిద్ధముగా నుండువఃకును వా రేమిచేసెదరు?

సర్ విల్లిలి:—మన సహాయము చేయుటకు పెద్దది నుపయోగించు యంత్రములను 'బాంటి'నియవలయును. లేకా పెద్దది నుపయోగించుటకు వయ్య బలవంత బెట్టవలయునని మీ ప్రశ్న దెలుపుచున్నది.

గిన్వాల్:—'బాంటి' లనుగాని రక్షణమునుగాని యిచ్చుటకు పరిష్కరింపబడినప్పుడు పరిశ్రమ తనంతలాను స్వతంత్రమిద నాధారపడి యుండువలెను నీయబడవలయును. అంతకంటే పెద్దది యేమియు చేయజాలదు. విడుదల పడిగాని పదిహేను గాని సంవత్సరములకు గాని యాయవచ్చును. కాని యాయబడురక్షణముగాని, బాంటిగాని స్వాధీనముగ నుండవలయును. ఎంతవరకవఃమో అంతకాల మది యుండవలయును.

టార్లటన్:—ఇప్పుడు సహాయముయిచ్చినచో వారు ఉత్పత్తివృద్ధిచేసి గడ్డితో చేయబడిన కాంతములకంటే ధరలు చాకగవండునట్లు చేసెనని మీ అభిప్రాయము.

సర్ విల్లిలి:—బాంటిపరిమితినిబట్టి. (అ. ప్రె.)

వ్యవసాయ కళాశాల
గవర్నరుగారు దిశచిరి

రంగూను, డిశంబరు 28:—నిన్న సాయంత్రము మాండ్లలేయందు నిర్మించబడిన వ్యవసాయకళాశాల బర్మాగవర్నరుగారిచే దానమైనది. సర్. రిజిస్ట్రార్ క్రాడక్ గారిచే కళాశాల శంఖు స్థాపనము గావించబడినది. వ్యవసాయకళా యోర్పాటు కాబడినప్పటినుండియు యీ కళాశాలచే కావించబడిన కృషి విషయమున క్లుప్తముగ మాట్లాడి కేవలము వ్యవసాయమే అఖిల సంఖ్యాతలవృత్తిగానున్న బర్మాదేశము డిశకాల అవసరమును వ్యవసాయ కళా మంత్రి గౌరవనీయులగు య. పు. గారు నొక్కి తెల్పిరి. ముఖ్యముగ పరిశోధన కళాశాలయందు చేయుటకును. అనతికాలములో యీ కళాశాల రంగూను విశ్వవిద్యాలయాధిపత్యముక్రిందను దీసికొని రాబడి వి. యన్ సి. డిగ్రీ పరీక్ష చేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడును. కళాశాలను దెలుచుచు గవర్నరుగారు ఉపన్యసించిరి. ఆదినము బర్మాదేశ చరిత్రయందు శుభవినమని గవర్నరుగారునుడిపిరి. పరిశోధనము కాస్తాభివృద్ధి కత్యంతవసరమనియు, పరిశోధనము లేనియెడ వ్యవసాయవిద్యాభ్యసనములను లాభములేదనియు గవర్నరుగారు నుడిపిరి. (అ. ప్రె.)

కళావంతుల సంఘసంస్కరణసభ

ఈ సభయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము యీ నెల 21 తేదీ ఆదివారముమధ్యాహ్నము బెజవాడలో పుష్పాల ఆశ్రమముగారిమేడనుండి జరిగి యాదిగుపతీర్వాకములు గావించబడినవి. శ్రీయుత పామ్మూరు నాగభూషణంగారధ్యక్షతవహించిరి.

శ్రీయుత ఆశ్రమాటి రామమూర్తిగారు, బంధు. కండ్ల జబ్బువల్ల తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నివృత్తుచే అంగీకరించివారిస్థానే శ్రీయుతగుడినేప ముఖ్యవ్యూహిని, గుడివాడ ఎన్నుకొనడమైనది.

ఇప్పుటివరకు జమాఖర్చు లెక్కలను కార్యదర్శిగారు చదువగా విని ఆమోదించడమైనది.

మహాజనసభకు అనుబంధముగా జిల్లాలలోను, తాలూకాలలోను, గ్రామములలోను సంస్కరణసంఘములను ఏర్పాటుచేసి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని ప్రముఖులగు సాంఘిక లను ప్రబోధించుచు ఉత్తరములను వ్రాయవలసినదిగా కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

మహాసభా తీర్మానముల నమలులో నుండుటకు సాంఘిక వలెల్లరు సహాయపడినగాని సాధ్యపడదుగాన పైవిధముగా సంఘములను స్థాపించిన పెద్దలు ప్రతివారియొక్కను సంవత్సరము వకు రూపాయకికొన్నినగాని చందాను వసూలుచేసి కార్యదర్శిగారికి పంపుచు సంఘసేవకు తోడ్పడవలసినదిగా యీసభవారు కోరుచున్నారు.

దేవాలయములకు సంబంధించిన నౌఖరీ యీనాములు గల సాంఘికవలెల్లరు ధర్మకర్తల మొదలగువారియొద్దకు వెళ్లి సంఘముయొక్క నీచదళను వారికి తెలియజేసి, దేవాలయములో ప్రస్తుతపు నౌఖరీలను తప్పించవలసినదిగా ప్రార్థించుటకును ధర్మకర్తల విమోచనవిధము కార్యదర్శిగారికి తెలియజేయవలెననియు ఈసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తి,
కార్యదర్శి.

శ్రీ కాకుత్స్థం (గంబాంజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

ఈనెల 19 తేదీని పురపాలకసంఘాసభ్యుని యెన్నిక జరిగెను. మ-రా-రా చట్టి చిన్నపూర్ణచ్యుతంతులు వి. ఏ. గారేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. రావుబహదరు శివరావు పంతులుగారు గతింపినపిదప నట్టిపూర్ణచ్యుతంతుల కిడియే ప్రథమము. ఎమెయూ నాలుకసంఘము పూర్ణచ్యుత పంతులుగారి గౌరవాధ్యక్షులు చిత్రనళియమును జక్కగా బ్రదర్శించి వారి యుత్సాహమును వెల్లడించిరి. పంతులుగారు ప్రజల మన్ననలగొని పాలించుటకు దగినశక్తి నీర్వరుడు వారికి బ్రసాదించుగాకయని కోరుకున్నాము.

రూ 500 ల బహుమతి

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాల బెజవాడ

క్రీస్తుశాకము వదునూరుపదునేడు శతాబ్దములలోనే కాలమునకు సంబంధించినదైనను హిందూ దేశచరిత్రవిషయికనవలలో నుత్తమమైనదానికి అయిదువందలరూప్యములు బహుమతి ఇవ్వబడును. రెండవదానిని మూడవదానిని కూడ తగినబహుమతినిచ్చి తీసుకొనవచ్చును. అచ్చులో 300 పేజీలకు తక్కువగాకుండను 400 పేజీలకు మించకుండను నుండునట్లు -కాంతముయొక్క ఒకవైపునే వ్రాసి 1925 సం॥రం జూన్ నెలాఖరులోపున మాకు పంపవలెను. మొగలాయిపాలమునందు, భరతవర్షము యొక్క ఉన్నతస్థితి, పారిశ్రామికాభివృద్ధి, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, మతసహనము, గ్రామ సంఘములు మొదలగు విషయము లుండవలెను.

31 వ కుసుమము లక్ష్మణరాయవ్యాసావళి. 32 శ్రాంతిస్వాతంత్రవిజయము. 33 అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారిచే పీఠిక వ్రాయబడినది. గ్రంథ కర్త అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు.

వెల రు 1-12-0. చందాదారులకు రు 1-4-0.

అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు,

మేనేజరు - విజ్ఞానచంద్రికామండలి బెజవాడ.

కవిశేష్యరపురము (గోదావరిజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

లోపరుకెకండరీస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ ఓరుగంటి నాగేశ్వరచయనులుగారు ధవళేశ్వరము లోపరుకెకండరీస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా జిల్లాబోర్డువారిచే ట్రాన్సుఫర్ కాబడినారు. కారికి పిడ్డొలుపువద్రస్సు యిచ్చుటకు వారివద్ద యిదివరలో శదువును ప్రాతవిద్యార్థులచే జరుపబడిన సభ సక్రమంలో 18 వ తేదీని శ్రీకవిశేష్యరపుర జమీందారు వారి ఆధిపత్యమున అతివైభవముగా జరుపబడినది. మొదట శ్రీ జమీందారువారిపిడ్డ, శ్రీ ఓరుగంటి నాగేశ్వరచయనులుగారి పిడ్డ పుష్పమాలంకృతులను జేసిరి. శ్రీదేవరకొండ సత్యనారాయణగారు, శ్రీకొవిడి రామరావుగార్లప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభింపబడినది.

తదనంతరము ప్రాతవిద్యార్థులందరితరపున శ్రీ గొర్రి నుబ్బారావుగారు ఎద్రెస్సును చదివి వస్త్రబహుమానముతో శ్రీనాగేశ్వరచయనులుగారికి సమర్పించిరి.

తరువాత శ్రీజులును సర్వారాయదుగారు శ్రీ ఉప్పలూరి నుబ్బారావుగారు, శ్రీ మేకాపాపయ్యగారు శ్రీ సోమంచి చినసత్యనారాయణగారు, శ్రీద్రుమిశిపాటికనకయ్యగారు శ్రీ ఉప్పలూరి జానికిరావుగారు ఎగ్గరాలు యువన్యాసములు గావించిరి. శ్రీనాగేశ్వరచయనులుగారు సుమారు పది సం॥రములక్రితము ఈగ్రామములో శ్రీజమీందారువారివలన స్థాపించబడిన లోపరుకెకండరీస్కూలునకువచ్చి పాఠశాలను జాగుగా వృద్ధిపరచి రికగ్నేషను చేయించినారు. వీరు బాలరక్ష విద్య గరిపుటయందు ఇమాసమర్థులు. చయనులుగారు ప్రాతవిద్యార్థులచేసిన గౌరవమునకు వారిసంతసమును సభ్యులకందరికి విశేషముగా తెలియ బరచిరి.

శ్రీ జమీందారువారు సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించి బహుసమర్థతతో కార్యక్రమమునెరవేర్చిరి. శ్రీజమీందారువారికిని శ్రీనాగేశ్వరచయనులుగారికిని సభ్యులకును ప్రాతవిద్యార్థులందరితరపున శ్రీగొర్రి నుబ్బారావుగారు వందనము లర్పించిరి. అంతట సభ ముగింపబడినది. సభకు శచ్చినవారికందరికి ఆల్పహారవిందు గావించబడినది.

ప్రిన్సుఆఫ్ వేల్సు కాలేజి

డ్రాయింగుమాస్టరునకు నాలుగవత్సరములు
కఠినశిక్ష విధింపబడెను

లాహోరు, డిశంబరు 28:—డెహ్రాడూను ప్రిన్సుఆఫ్ వేల్సు కళాశాల డ్రాయింగుమాస్టరు లాబ్ సింగుగారు పోలీసు వారిచే బట్టుబడితుండ ప్రసిద్ధి తెక్కిన బబ్బరు ఆకాలియగు శివను సింగును జలందరులో కాచినందులకు నాలుగవత్సరముల కఠినిక్ష లాబ్ సింగు గారికి విధించబడి నది జలందరువాక్త దెల్పుచున్నది. (అ. ప్రె.)

4-వ వాయిదానూలు పంపిన సభ్యులు

సం.	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	రజములు	నూలు నెంబరు	తూకము గులము
691	తల్లాప్రగడ కామేశ్వరమ్మ	తూ.కృష్ణ	7	2852	16	9
692	కమలా	"	8	2166	17	5 5/8
693	మల్లాది సీతారామంజనేయులు	గుంటూరు	10	500	14	1 3/4
694	పోచిరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య	తూ.కృష్ణ	12	1500	18	3 7/8
695	వేలూరు నాగేశ్వరశర్మ	ప. కృష్ణ	28	2080	36	2 5/8
696	వేలూరు పార్థసారథి	"	30	2000	21	4 7/8
697	వేలూరు అన్నపూర్ణమ్మ	"	31	2000	17	5 5/8
698	అందవోలు గోపాలకృష్ణమూర్తి	"	33	2000	16	5 7/8
699	పాతూరు వెంకటేశ్వర్లు	గుంటూరు	43	5000	18	18
700	దూర్వాసుల మహాలక్ష్మమ్మ	విశాఖపట్నం	58	2000	13	7 1/2
701	బి. యస్. రంగారావు	ప.గోదావరి	59	2000	20	4 1/2
702	బాదా రంగనాయకమ్మ	గోదావరి	64	500	21	1 1/8
703	బాదా జనపమ్మ	"	65	500	20	1 3/8
704	బాదా మహాలక్ష్మమ్మ	"	66	500	14	1 1/2
705	భమిడిపాటి జగ్గమాంబ	"	68	1100	26	2
706	నాల్లం సుధద్రమ్మ	"	69	500	28	7/8
707	కామవరపు వెంకటేశ్వర్లు	"	72	2000	14	6 7/8
708	చేవులపల్లి సత్యమ్మగారు	ప.గోదావరి	81	800	68	9/16
709	అయ్యదేవర దుర్గాంబ	ప.కృష్ణ	90	2000	21	4 5/8
710	చామర్తి కోటమ్మ	"	91	2000	20	4 7/8
711	కాళావల్లభ కేషయ్య	గుంటూరు	92	2000	10	9 1/4
712	యమ్. వరదాచారి	చిత్తూరు	96	2020	18	7 1/2
713	వోగటి పశురామకృష్ణయ్య	గుంటూరు	89	2000	40	2 3/8
714	అక్కిల నూన్న	గోదావరి	128	2400	46	2 1/2
715	యెమ్మేని కేషమ్మ	తూ.కృష్ణ	131	4000	31	6 1/2
716	కే. వెంకటలక్ష్మమ్మ	అనంతపురం	133	1000	29	1 5/8
717	యం. వీరభద్రప్ప	"	134	2520	24	5 1/8
718	జబారు టాకోజిరావు	"	135	2520	28	4 1/2
719	అయ్యలూరు వెంకట్రామయ్య	"	136	2000	44	2 1/2
720	మనుగంటి వెంకట్రావు	గోదావరి	137	2000	21	4 5/8
721	భద్రరాజు కామరాజు	"	138	1660	15	5 3/16
722	అమెరపు లక్ష్మీ సాంబశివరావు	"	140	1800	17	4 5/8
723	భరిదూరి జమా ఉర్రఫ్ బాబులూర్	నెల్లూరు	141	1000	24	2
724	గాంధీజాతీయవిద్యాలయం	విశాఖపట్నం	143	2000	8	12
725	కొల్లి మాధవరావు	తూ.కృష్ణ	144	2000	28	8 1/2
726	కుప్పా వెంకట గోపాలకృష్ణయ్య	గుంటూరు	145	300	13	1 1/8
727	కొట్ల సూర్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	146	2000	15	6 1/2
728	ఉన్నవ వెంకటప్పయ్య	"	147	2100	9	11 1/2
729	దేవిరాజు సత్యభాయమ్మ	గుంటూరు	148	2000	40	2 3/8
730	మామిడాల వెంకటరత్నం	"	149	2000	25	8 1/2
731	మాచిగంటి వెంకటకృష్ణయ్య	నెల్లూరు	155	3000	17	8 3/4
732	పువ్వాడ మాధవరావు	గుంటూరు	171	2000	54	1 1/2
733	సున్నవ వసంతరావు	గోదావరి	174	2000	20	4 1/2
734	సంకూరి నరసింహమూర్తి	"	175	2000	20	4 7/8
735	తెల్లకొండ కృష్ణమాచార్యులు	"	177	1835	9	7
736	నందివాడ సత్యకవి	"	180	1800	25	2 1/2
737	నందివాడ వెంకటాచలశర్మ	తూ.కృష్ణ	181	500	17	1 3/8
738	మల్లాది రాఘవయ్య	గుంటూరు	183	2000	24	4
739	గొల్లపూడి లక్ష్మీ లక్ష్మీవరసింహరావు	"	184	2200	34	3 1/8
740	తడిపర్తి రామమోహనరావు	"	189	2000	22	4 1/2
741	పాతూరి సుబ్బారావు	గుంటూరు	191	200	36	2 5/8
742	పయిపాటి రామమ్మ	ప.గోదావరి	200	2000	17	5 1/2
743	బోద్దులూరి వెంకట సుబ్బయ్య	గుంటూరు	205	2000	95	1
744	మాచిరాజు అనసూయాదేవి	"	211	500	32	3/4
745	కొత్తపల్లి వెంకటరామలక్ష్మీనారాయణశర్మ ప.గోదావరి	"	245	2000	16	5 5/8
746	పేలూరి రామమూర్తి	గుంటూరు	248	2000	16	6
747	పన్నాల బ్రహ్మేశ్వరమ్మ	"	254	2100	20	5 1/8
748	బొబ్బా సరస్వతమ్మ	"	300	2000	24	3 7/8
749	ఇటికాల కామేశ్వరమ్మ	"	301	2000	28	4 3/8
750	కోరుకొండ బాపిరాజు (స్త్రీ)	విశాఖపట్నం	318	2000	28	8 1/2
751	కోరుకొండ సుబ్బరాజు (స్త్రీ)	"	319	2000	14	7
752	ప్రమదనాథ ముఖర్జీ	"	322	2000	16	5 7/8
753	భోగరాజు వెంకటరత్నం	తూ.కృష్ణ	331	1000	24	2
754	యం. లలిత	గోదావరి	345	2000	22	4 3/8
755	దిగుమర్తి వెంకట రామస్వామి	నెల్లూరు	346	2000	22	4 1/2
756	దిగుమర్తి జానకిబాయి	"	347	2000	17	5 1/2
757	టి. వెంకటేశ్వరరావు	అనంతపురం	350	645	17	1 5/8
758	కనివారపు కృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	351	2000	22	4 1/2
759	యారం నారమ్మ	అనంతపురం	355	1680	16	5
760	యారంఅచ్చమ్మ	"	357	3080	17	8 1/2
761	జబారు పుల్లమ్మ	"	358	1200	24	2 3/8
762	మునింపాటి ఫిరు	"	361	1000	23	2 1/8
763	జబారు తుక్కాబాయి	"	362	1200	21	2 1/2
764	బి. చెన్నమ్మ	"	363	1200	18	3 1/2

ఆంధ్ర నాన్ గెజెటెడ్ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్ల ప్రథమ సమావేశము - నెల్లూరు

డిశంబరు 28 - 29 తేదీలు

కొన్ని చిత్తుతీర్మానములు

(1) ఈసభవారు ఆంధ్రులను మంత్రులగా నియమించి నందులకు ప్రభుత్వమువారిని కొనియాడుచున్నారు.

(2) జూనియర్ సర్ పరకు కామపాత్రోగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు చేయుచు కృషికి వందన ముల్పించుచు విశ్వవిద్యాలయమును అత్యంతత్వరలో ప్రారంభించుటకు ప్రార్థించుచున్నారు.

(3) విద్యాకాళిదేవస్థానగారగు ఆర్. లిటల్ హెల్సు దొరవారు ఆంధ్రుల ఆశయములను అత్యంత సానుభూతితో కనిపెట్టుచు ఆంధ్రులకు తగినంత ప్రోత్సాహ మిచ్చుచుండినందులకు ఈసభవారు కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నారు.

(4) అనంతపురం, కాజుమహేంద్రవరం కళాశాలలలో యింటరుమీడియేటు తరగతులలోను బి. ఏ. తరగతులలోను అన్నికాఖలను ఏర్పాటుచేయుటకు చాన్సుకోర్డు కూడ పెట్టుటకు ప్రార్థించుచున్నారు.

(5) ఇంతవరకు యిండియన్ ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసులోకి ఒకరున్న మద్రాసు ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసులోకి 3 మంది మాత్రమే ఆంధ్రులదీనికొకబడుటచే ఈసంఖ్య చాలా స్వల్పమని నూచించుచు నీకముందు కలగబోవు ఖాళీలకు న్యాయమైన దామాషా వచ్చువరకు ఆంధ్రులనే నియమించవలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.

(6) స్కూల్ అప్రెంటిసు, డిప్యూటీ యాక్సెస్రీజరు అను రెండు కాఖలను ఒకటిగా కలుపుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(7) సర్కార్ నేట్ సర్వీసులో ప్రస్తుతము ఏర్పడిన 9 లెక్చరరులను తీసివేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.

(8) ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడుటకు ఆంధ్రము తెలిసిన ఉద్యోగస్థులు ఉండుట అవసరము గనుకనూ, ప్రస్తుతము ఆంధ్రము బాగా తెలియని ఉద్యోగస్థులు యిబ్బందిపడటం లేకుండుటచేతను ఇంతతీసుండియు ఆంధ్రదేశములోని సర్కార్ నేట్ విద్యాకాళిదేవస్థలందరు ఆంధ్రులుగానే ఉండునట్లు చూడవలయునని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికపాఠశాలోపాధ్యాయ సంఘము తాత్కాలిక-కృష్ణా

తృతీయమహాసభ

ఆ 1925 సం॥ జనవరి 2, 3 తేదీలలో ఏర్పాటుపరచున ఈసంఘ తృతీయమహాసభ జరుగును. అధ్యక్షులనామమును కార్యక్రమమును వెనుకనుండి తెలుపబడును. ఆంధ్రమండలమున గల సెంట్రల్ స్కూలు సంఘములును తాలూకా లేక కేంద్రీయ సంఘములును జిల్లాసంఘములును తమప్రతినిధులను తప్పక పంపి సభకు తోడ్పడగోరుచున్నారు. ప్రాథమికోపాధ్యాయులెల్ల ఈ ఉపాధ్యాయ మేనేజరులును మిమక్స సంఘములును పరిశోధికారులును స్థానిక సంఘములును యెల్లరును హాజరయి సభలో పాల్గొనవలెనని గోరుచున్నారు.

ఈసభకు ఉపాధ్యాయులకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. స్వల్పజలకును అవసరము. ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధిని గోరు స్కూలుకు దరుచేసి సభలో పాల్గొన ప్రార్థించుచున్నారు.

తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.

కోటరీ క్లబ్బు

సర్ హెన్రీ లాడరుగారిదివన్యాసము

కలకత్తా, డిశంబరు 28 :— కలకత్తా కోటరీ క్లబ్బు యొక్క వారపువిందునందు సర్ హెన్రీ లాడరుగారు ఉపన్యసించిరి. మొదటిపాటిను ఆఫ్ యిండియా యును, సర్ అలెగ్జాండరు మడ్జిమెనుగారు క్లబ్బుయొక్క అధిభులలో ముఖ్యులు.

(ఆంధ్ర.)

అన్ని కెవిస్టులకు, బౌషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుముమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు బౌషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొనంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కెచరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel : KARDYL

Phone : 225

P. B. No. 314

Branches : Esplanade,

Vepery

Ootacamund

Phone 37

102

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

వైరెక్సు

ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినగుమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన డాక్టర్లతోగూడ ఈ యాగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నాము. అందునల్లనే

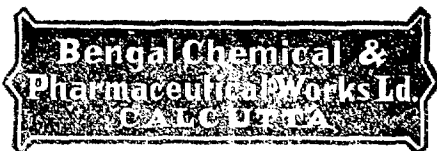
వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన బౌషధములుకాదు. భారములవ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.12-0

వి. సి. చార్జీతోగూడ రూ 1.2-0.

1925

లోటున్

1925

ఆఫీస్ క్యాలెండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 లోటున్ డయరి ౧-కి వెల 0-6-0

కే. ఆశ్రవందారుశెట్టి నెం 309 చైనాబజార్, మదరాస్.

కర్ణాటక ఆయుర్వేద సమావేశము

బెల్గాం

అధ్యక్షకోపన్యాస సంగ్రహము

బెల్గాంలో నేడు శేత్ర, జగసు కర్ణా ఆయుర్వేద సమావేశమున కధ్యక్షుడుగానున్న కే.పై.కె. శ్రీనివాసమూర్తిగారి యుపన్యాససంగ్రహము.

ఇదివరకల్లా ఆయుర్వేదమునుగూర్చి వచ్చే విమర్శనలకు సమర్థింపబడిన ఆయుర్వేద సమావేశపు అధ్యక్షులు పరిశ్రమ్యులుండెడివారు. నేటికి యేమిగోరను. అట్లు చేయుట వృథా వాగ్వాదములకే కారణమగును. ఇప్పుడు అపార్థములు దుర్మహులపాటు ఆయుర్వేదముపట్ల సామర్థ్యం కలుగుచున్నది. ఇందులకు దాహసాదము మదరాసు భారత వైద్యకళాశాల. ఈ కళాశాలకు కారకులగు గవర్నరు, పానుగల్లు గాబాల్తు కృతజ్ఞులము. ఆయుర్వేదము నెంత విమర్శించుచున్నను దేశములో 10 కి 9 వంతులకే యాధారముగ నున్నది. ఎన్నివైద్యశాలల స్థాపించి ఎంత శ్రమపడుచున్నను పాశ్చాత్య వైద్యము 10 కి 1 వంతు జరుల కందుచున్నది. అదిగాక వైద్యమునది యొక జాతికే సంబంధించిందికాదు అన్నిజాతులను కట్టివైపు బంధము. తూర్పుపడమరలను సంధించునది వైద్యము. అందుచే పాశ్చాత్యమైనను ఆయుర్వేదమైనను యీ రెంటిని ఉంచలి మంచిని గ్రహించి వైద్యమునకు పరిపూర్ణత ఘటించబయును. తద్విధముగా దేశమునకు పకరింపజేయవలయును.

పై విధముగా వైద్యమును సర్వదేశోపకారిగా చేయుట యే పాశ్చాత్య వైద్యసాధులయభిప్రాయ మునో వారికిని మనకును భేదము లేదన్నమాటయే. పద్ధతులలో భేద ముండవచ్చునుగాని పాశ్చాత్య ఆయుర్వేద వైద్యాశ్రమము లొక్కటే. ఆరోగ్యరక్షణమే వైద్యాశ్రమము. ఆ దెవ్వరును కాదనజాలరు. ఆరోగ్యమందరికిని కావలసినదే. అట్టిచో ఆరోగ్యమునై ప్రయత్నింపవాటికి పాశ్చాత్య పద్ధతులైన నేమి ఆయుర్వేదపద్ధతులైన నేమి? ఒకచోట సంస్కృతిభాషలో “ఆరోగ్యమునుగూర్చునదే చికిత్స. వ్యాధులను రాకుండ జేయువాడే వైద్యుడు” అని యున్నది. ఇదియే వైద్యమునకు లక్ష్యము. అందుచే ఏ వైద్యమునందైనను సరే మంచిని గ్రహించి ముందు రాబోవువారు వైద్యమును వృద్ధి చేయుదురగాక.

మనఆశ్రమము కేవల తెలిసికొంటిమి. మనపద్ధతుల కేవల గూడ తెలిసికొనవలయును. ఇందులో మన పద్ధతులు మంచి వని మన మెంత యుహించుచున్నామో, అందు గల చెడ్డను తొలగించుట కంత యత్నింపవలయును. పూర్వము వైద్యము గురిపులకడ నభ్యసించెడివారు. గురునియింటిలోనుండెడివారు. గురునియొక్క యైనతరువాత స్వశాంతిజీవనమునకు గడంగెడివారు. అందుచే వారి మంచి యనుభవమును గలిగియుండెడివారు. ఇప్పుడది లేదు. ఇప్పుడు ఎవరికివారే స్వతంత్రులై తెలిసినను తెలియకపోయినను వైద్యుల మన చేరుతో బయటబడుచున్నారు. అందుచే మన లక్ష్యములను ఆశ్రయములను నెరవేర్చుటకు మనము పూర్వపద్ధతుల ననుసరింపవలయును.

పాశ్చాత్య వైద్యులు ప్రాగైద్యులు నొకరినొకరు తెలిసికొనుటలో నొకకష్ట మున్నది. అదేదన వారిపద్ధతులందు లేదాగలదు. పాశ్చాత్యులకొన్ని పరికరములపర్యాయమున (మైక్రోస్కోపు, టెలిస్కోపు, మొదలగునవి) పరిశీలించును. మనవా గట్టిరిలేకుండ స్వయంతే క్షిచేతనే పరిశీలించును. మనవారి నాడీపరీక్ష మొదలగునవి పాశ్చాత్యుల నచ్చవు. కాని పేరిస్ విశ్వవిద్యాలయ పండితుని రిచెట్ గారు మన పద్ధతిని ప్రశంసించి యున్నాడు. ఈ పద్ధతి ఎంతో నూత్న గ్రాహకముగాని జయప్రముగా నుండనేరదు పాశ్చాత్యపరికరములచే వెంటనే గ్రహింపవచ్చును. మనవారి పరమాణువాదమునం దెంతయో గ్రహింపవలసింది కలదు. ఈపరమాణువాదము ఆయుర్వేదమున కెంతయు సంబంధించి యున్నది. ఆధునిక శరీరశాస్త్రము మొదలై నది మనవారి ప్రాచీన సిద్ధాంతముల వ్యాఖ్యానము చేయుట కుపకరింపగలవు. అందుచే వైద్యాభివృద్ధికి పాశ్చాత్య ఆయుర్వేదవైద్యులు అన్యోన్యముగ ఒకరియందలి నొకరు గ్రహించు సత్వనభము అట్లు చేసినచో మానవ ప్రపంచమున కెంతయో మేలు చేసినవా రగుదురు. పాశ్చాత్యులు, ఆయుర్వేద వైద్యుల పరస్పర సాహాయ్యము భావించవలెమో అనిషయముల బొన్నిటిని తెచ్చెదను. శరీర శాస్త్రవిషయములో మన సాంఖ్యిక శేషక మొదలగు వర్ణనములు, త్రికోణ, పంచభూత, త్రికోణములపై క్షాత్రముల నభ్యసించవచ్చును. విటితోపాటు పాశ్చాత్యులు ప్రవాసిన

“వైద్యవిద్య” మొదలగు గ్రంథములనుగూడ పరిశీలించ వలయును. వన, వనస్పతి, రాశి, గణిత, వైద్య, ప్రాణి - వీటిలో “వనస్పతి” మొదలగునవి సరిపోల్చి చూడవచ్చును. ఇంతటితో యీవిషయము నాపి మన కుపయోగించు పుస్తకముల విషయ మీలోచింతము. అధునిక పద్ధతుల ప్రకారము, మన విద్యార్థులకు, వనస్పతి పూర్వగ్రంథములు చూచివి దొరుకుదునక, బోధించవలెను. వైద్యవిద్య కేభాషలో బోధించవలయుననది తరువాతివిషయము. చిన్నతరగతులలో కేభాషలో బోధించవలయునని అందరిను ఒప్పుకొన్నారు. కేవలతరగతులలో సంస్కృతములో బోధించుట యొక్కమని చాలామంది తలచుచున్నారు. పిల్లలకు పంతుళ్లుగల పిల్లవాటి యిది నిర్ణయించుకొనట యొక్కము. తరువాత ఇంగ్లీషువిషయంలో పాశ్చాత్య పద్ధతులు నారి భాషలు (వైద్య సంబంధమైనవి) తెలిసికొనుటకు యింగ్లీషు అవసరము. ఇందుమూలమున పాశ్చాత్యుల వైద్యవిధానముగూడ పట్టుబడును. ఇట్లుగల కేభాషలను గవనించవలయును. అదనముగా యింగ్లీషులో బోధించవచ్చును. పాశ్చాత్య వైద్య పద్ధతుల నేర్చుకొనుటకు యింగ్లీషు తప్పనిసరియగును. భారతపాశ్చాత్య వైద్యపద్ధతులం దారి తీర నెంచినవారు కేభాషలందును యింగ్లీషునందును గూడ పరిశ్రమ చేయవలయును. ఇందుచే విశ్వమున కంతయు కాలిని వైద్యమేదియో తెలియగలదు. తరువాత ఓవధులనుగూర్చియొక మాట. ఓవధులయొక్క ప్రాముఖ్యమును పరిగణించుచు ఓవధులు లేనిచో ఆయిచ్చేపటిను లేచనిచేప్పవారు గలరు. అందులకై ఓవధులపరిశ్రమ యవసరమనియు అవిషయమున శ్రద్ధ బూనవలసినదనియు వారనచున్నారు. ఇదివిజమే. కాని ఇందుల కు ఓవధులయొక్క గొంతింపయము కలుగుచున్నది. ఈవిషయములో గొప్పపనిచేసిన మేజర్ చాప్రా గారు ఒక ఓవధిమూలముగా ముందు తగినచేయుటకు పట్టుకాలము, శ్రమ, ధనము చాలాగానుండునని యొకరి సాయకాశ్రయము దొరికినదిని తొందరగా ఏవోకొన్ని ద్రవ్యములకంటె తియ్యగా కేయగలదని చెప్పియున్నాడు. అందుచే యీ ఓవధులపరిశ్రమకు వనము పూనుకొనవలయును. అందులకు ఒక పుష్కలమంతరము శ్రమపడినను సంపూర్ణతరారు. ఇంకొక విషయము. వివిధపరిశ్రమలందు పరిశ్రమను విభజించవలెను. Division of labour ఒక్కడొక్కక్క పనిచేయవలెను. అప్పుడు కేద్యవిద్య బాగుగా వ్యాపించును.

శ్రమయొద్ద మికాలమును వ్యర్థపరచినందులకు శ్రమించుచు. మనము వైద్యవిధానమున ముందునకుపోవునపు డనేకయి బృందాలు రావచ్చును. వాటిని లక్ష్యపెట్టక దీక్షతో మనము పనిచేయవలయును. మనపద్ధతుల గాంచి వింతపడువారు కొందరుకలరు. విమర్శించువారు కొందరు కలరు. కాని యిందలి యధార్థము నెరియువారికి యిది సహజమనియు సాంతమును (శ్రమించనివారుండనియు) వారికి తెలియగలదు. మనము కష్టపయములందున్నాము. మన యద్యము మిపుడిప్పుడే తలయెత్తుచున్నది. దానికిని అందు కృషిపలుపు మనకును జయమునుబట్టి భగవంతుడుగ్రహించు గాక.

Madras-faces 1924-25.
చెన్నపురి
గుంటు పందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 సం॥ 12-12-24, 27.
1925 సం॥ 1, 8, 10, 18, 17, 24, 31.
1925 సం॥ ఫిబ్రవరి 7, 14.
ఎలెక్ట్రిక్, టాటాలిజేటరు, బుక్కుమేకర్లు
ప్రవేశకట్టుము:—
మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ॥ 3. స్త్రీలు రూ॥ 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

అదృష్టకథా గుంఫితము! అమూల్యగ్రామధురము!! అత్యంత నీతిబోధకము!!!

ముద్రిక

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు రచించిన
నవీన నాటక రాజము

ఇది శృంగార హాస్యరస భరితమైనది. దీనిలోని కథానాయకు డత్యంత కాంతాలూడు, కథానాయిక యశస్వత్యను స్వభావ సంపన్నయగునది. వేసక చెలికాడు చూతాగ్ర నవనానిపుణుడు. రాణిదాసి వహనూయావని దాని నైపుణ్యము నాటకము చదివి గ్రహించవలసిదే కాని వ్రాయ నలవికాదు. వేడుక చెలికాని మాటలు కడుపు చెక్కలనునటుల నవ్వించును. అనేక కాంతాలూడు రాజు కథా సంవిధాన కాలము ననుసరించి తుద కేకపత్తి నెత్తికొని తత్పరడగుట, రాణి సహనీనియగును. ఒక పుత్రుడు జరుపునారు భరత వాక్యమువరకు జరువకుండ నుండలేదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ధ్వజపథము. వెల 0-12-0.

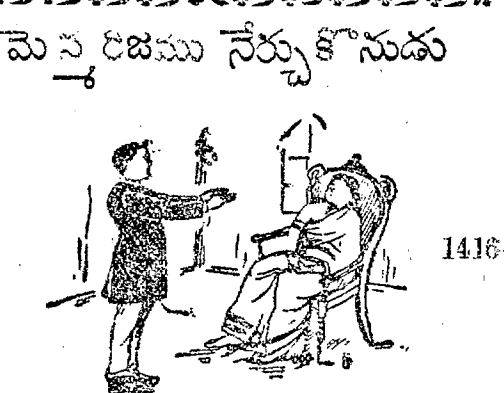
వలయువారు:—పానుగంటి రాజు రావు, పీఠాపురం గోదావరిజిల్లా అగ్రవాయవలెను.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల
తైలము “మణీనూనె”

మిక్కిలి మహావారమైన మహానగలది. వైట్ అయిల్ యితర అపాయకరమైనవన్నవలె చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచినగుముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ॥ 1.0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రానీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మాత్రాత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆంధ్రం కని గ్రహ వార్త సి,
28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ నేర్చుకొనుదు
మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్ సెన్ ప్రే మన్, అత్యంత, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ యనున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మగ్నత హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమున్వితముగ, గురువులే శ్రీ అభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.
వెల ప్రతి 1.5 రు. 1.0-0 పాస్ట్ 0.4-0

ప్రాథెర్రో, నేఖిర్, మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ ఏలూరు.

ఇ న నా వే లి **మ లే రి యా జ్వ ర ము ను**
అమోఘముగా కుదుర్చును

మలేరియా జ్వరము వచ్చుకాము ప్రాంతమైనది. అన్ని తేయాకు రబ్బరు తోటలలో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారణిని జిప్సొయం దుంచుకొనుదు. ప్రత్యేకమునందును ఇది ముఖ్యముగా నుపయోగింతు. అతి స్వల్పకాలములో కుదుర్చుగల నమృతమైన ఔషధము. దేహసంబంధము ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరం ద్వారా కలిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదురును. వ్యాధిని రానీయక అంతకపటముకు రాతిపుట ఒకమాత్ర, ఉదయము ఒక మాత్రచొప్పున, పుచ్చుకొనిచాలెను. మలేరియాజ్వరము గానేరాదు.
పసికట్టల ప్రాంతముగానున్న ఇసవాధేలిని వాడుదు
ఇండియా, బర్మా, అందునీలోనుకు సోల్ పజిల్లు,

Corio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

1925 ఆ గ స్టస్ వారి 1925

ఆఫీస్ కాలిండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 డయి ౧-కి వెల 0-6-0
దొరసామి కంపెనీ 58 పెరి మెన్స్ మొదలివేది, మిన్ టుపోను, మదరాసు

ఉత్తరాలు వ్రాయడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘాచన చేస్తావు

జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. బెనర్జీగారి ఆంగ్లతెలుగు

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్నివిషయములు పూర్తిగా యున్నవి. ఆగ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆగ్రంథమునందు ఉత్తరములకు వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకో పుటమున్నగువానిని గూర్చియు అవసరమైనంత విషయములను తెలుపుప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి నమోనాఉత్తరములు కూడా ఉన్నవగుచున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, దావాలకు, కేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములు అనేకరకములకు ఫారములను ఉన్నవి. విద్యార్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. వెల పోస్ట్ జిగాక 1-12-0
Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

Now Ready for Sale : 1924-25 Edition
Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon.

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factories, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy. V. P. charge Re. 1 extra
AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of a interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.
The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.
A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.
The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Bank and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.
On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.
It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.
This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.
The Business Directory has an attractive get up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.
It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.
The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.
This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.
This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, recently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS

వెలన్నెల్లు! ఫలమత్వభిక్షము!! ప్రతియొక్క కుటుంబమునకు వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య ఔషధాలపరిమళాలు వారి లోకమునందలి కన్యకామూర్తులు:—ఈ దివ్యమధుమిక్కిరి
యెడలినకన్యకలు, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకాయపూ, అమృతమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది.
ఇంత విలువగల ఔషధములదేవతలు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు
గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకెరు, పోస్టాల్స్ చేరు. దివ్య
మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దిగువ
తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వృద్ధరాజరసాయనము:—లహరి, రక్తిమలేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకమొ
సలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముగాడినది. వైద్యాధులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిన కృత్రిమ, అచ్చుత
మైన భాత్యుద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కంఠమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విమచన తలనొప్పి
మొట్టమొదట పుచ్చేయకుండుట మొదలగు ఇంకానేత్రలోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

వృద్ధులసంరక్షణ:—ఎట్టికము తీకు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0
కొరికొండము కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుకు, ముసక గాయములు, కండ్లనొప్పి, కండ్లముంట మొదలగునవిమూడును 0-8-0

మా కౌమధములన్నియు భరస్సెల్లుము, ఫలమధిక్షము. దీనిజము ఒకసారి మాడొవధములు కొనినవారికే తెలియను.
పాశ్చాత్య ఔషధాలపరిమళాలు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానైద్యులు. 1

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాట8,
బుల్బుతో సహా ధర 1 కి రు 2-8-0.
పైన తెలుపబడినది పెద్దతెల్పుగలది
1 కి ధర రు 3-0-0. స్కాల్ దీపము
(తెల్పు, ఎత్తరి, ఆమవచ్చ తెల్పుగలది)
1 కి ధర రు 4-8-0. పైకిదీపము
1 కి ధర రు 5-0-0. చేతిబొంబ 1 కి
ధర రు 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యా
టరీ నెల 1 కి రు 0-12-0, బుల్బు 1 కి
ధర రు 0-6-0. ఆహూతిక్ సిగరెట్ ధర 1 కి రు
2-0-0. సాదా సిగరెట్ 1 కి ధర రు 0-12-0.
వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.
లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల,
కపాలపెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదశాస్త్ర, ఆయుర్వేదాని
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావుగారి

కామామృతం

ఒక టేబుల్ స్పూన్! 1 గంట కేసుగము!!

ఈ యామృతము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది.
రాత్రిపూట నొక టేబుల్ స్పూన్ నింకలబడిన మైన శుక్రమై
నను వెంటనే సంచారశుభుని నీయగలదు. 5 దినములు పుష్ప
కొనిన మాత్రములోగడిసి గాని మాత్రముకను ముందు
వెనుకలగాని నిద్రలోగాని పొయెకి శుక్రనష్టము దృఢముగా
నివారణమును. మధ్య నపురవము, నరముల బలము తగ్గిన
వారు ఈ మాత్రలే పైకి పూతగాఁగూడ నుపయోగించిన
విక్కిరి శక్తివంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాకి దృష్టాంతము
మాచిన యామృతము, మియు త్రరసలు రహస్యముగా నుంపఁ
బడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0
అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

జయవళికరణి

మూలిక సంబంధమైన తాయతి. ధరియకొన్న యెడల
సగ్గ కార్యాకరము శ్రమజయును పరీక్షయును జయును
చేయవలసిన ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయతి 1-కి
రు 2-0-0, 5-కి రు 7-8-0 స్వేచ్ఛలుగా నలయు నివయముల
కును రక్ష తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చార్జీయవును.
(గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగశక్తి
కాశ్మీరును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాశ్మీరు,
యంత్రములు, అమెరికానారి చీబుకేక భూతనైస్యము, తమా
సూరి విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని
మానుష్యులను, మానిషిచ్చెమును పుట్టించుట, తమతో
జూడియగుట, కేరములేని తలకాయచేత నూటబాడించుట
ఘోషించిన గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిభారముగా
నిట్లుట నెయిలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
ములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేలిక చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని నెల 4-0-0 ల (3118) 8-6
పి. ఆర్. జనార్దను గారు, బంగళా, కుమారులకిల్లా

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనాప్తి
అతి సార
నివారిణి (2)
ఈ యధమును
సేవించుటచే
కడుపు నెప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనాప్తి,
పేగు సంబంధమైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని బాగాలో విక్రయ
మునకు దొరకును. 32

CHAMBERLAIN'S
COLIC, CHOLERA AND
DIARRHOEA
REMEDY.
CURES
PAIN IN THE STOMACH,
Colic, Cholera, Dysentery,
CRAMPY COLIC,
BILIOUS COLIC,
SPASMODIC COLIC,
STOMACH COMPLAINT,
DYSENTERY, DIARRHOEA,
BLOODY FLUOR,
CHRONIC DYSSENTERY, CHOLERA,
INFANTILE COLIC AND
COMPLAINT
IN ALL ITS FORMS.
PREPARED ONLY BY
Chamberlain Medicine Co.,
Manufacturing Pharmacists,
DES MOINES, IOWA, U.S.A.
SMALL SIZE.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో సహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

చైనా బజారులోనున్న

దాదా కంపెనీకి

మీరు పోవునప్పుడు

సుప్రసిద్ధమైన

చందనాది వాసన తైలమును

కొనుటకు మరువకుడు.

చండు, తలనొప్పి, వెంట్రుకలు ఊడిపోవుట అలసట మొదలగువాటికి

మంచి గుణమిచ్చునట్లు ప్రసిద్ధిచెందినది.

మంచి సువాసనగలిగి, చల్లదనమును, విశ్రామము నిచ్చును.

గాయములు, విడువని వుండు మొదలగునవి తప్పక నయమగును.

చెన్నై వరి 19. హరిసు రోడ్డులలోనుండు

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మాసి లిమిటెడ్

మేనేజింగు డైరెక్టరు

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. బి. అండు సి. ఎమ్. గారి నిపుణతగల విచారణక్రింద

ప్రాక్ పశ్చిమ బేషధ పద్ధతులందు ఆరి తేరినట్టి నిపుణులచే తయారుచేయబడినది.

చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి 1 కి ధర 3-0-0

తైండ్లు అండ్ కో, బెజవాడ

కొత్త స్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.